

DARBININKAS

XLIX NR. 44 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, BIRŽELIS - JUNE 19, 1964 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

Baltijos tautų reikalą mūsų atstovas turėtų kelti...

... kiekvienoje JT sesijoje, nurodydamas Sovietų imperialistinės spaudos faktus ir reikalaujamas apsisprendimo, — kalbėjo senate Th. J. Dodd birželio 16

SEN. THOMAS J. DODD

Sen. Th. J. Dodd birželio 16 senate priminė Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijas bei masines deportacijas, vertindamas jas kaip genocidą.

Priminė, kad lietuvių rezistencijos vadai deportuoti bendra skaičių iš Lietuvos vertina 400,000. Tiek pat aukų buvo nacių okupacijos metu. Tokiu būdu Lietuva nefekusi apie 25 procentų savo gyventojų. Panašiai kituose Baltijos kraštuose.

Senatorius didžiai vertino Amerikos užsienių politika, kad ji pakartotinai atsisako pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos įteisintą ir pakartotinai pareiškia Ameri-

kos nusistatymą už nepriklausomybę teisę Baltijos tautom.

Tačiau yra tokia padėtis, kuri paneigia sveiką galvą, kada Jungtinėse Tautose būtų pakartotiniu balsavimu pasisakoma už nepriklausomybę kiekvienai Afrikos tautai, nepaisant kaip ji nėra priaugusi nei kaip nėra parengta savi- valdai, o tuo tarpu nekeliant jokio balso, reikalaujančio nepriklausomybės seniai civilizuo-

tom ir ilgai kenčiančiom Baltijos tautom. Aš tikiu, kad tai reikalas, kurį mūsų atstovas turėtų kelti kiekvienoje Jungtinių Tautų sesijoje, pakartotinai nu-

rodydamas Sovietų imperialistinės spaudos faktus Baltijos valstybėse ir pakartotinai reikalaujamas teisės Baltijos tautom apsispręsti“.

R. Kennedy vietoje Lodge - Vietname?

Cabot Lodge, Jr. paneigė žinią, kad jis traukiasi iš atstovo pareigų Vietname, tačiau James Reston (NYT) vistik rašo,

kad kandidatas į jo vietą esąs R. Kennedy. Nors viešai Lodge giriamas, tačiau privačiai jis esąs kritikuojamas. O R. Kennedy noris išmėginti karjerą užsieninėje tarnyboje. Atsakingiausia dabar vieta yra Vietname, jis ir noris dalyvauti ten, kur organizuojamas partizaninis karas. Jam esąs reikalus pažįstamas, nes jis aktyviai dalyvavęs plane prieš prezidentą Diem. R. Kennedy draugai dar vis nori paveikti jį, kad leistųsi siūlomas į viceprezidentus.

Pykstasi su kinais, kolioja Ameriką

Kom. Kinija paskelbė, kad Sovietų Sąjunga neparėmė ko-

munistų sąjūdžio pietų Vietname. Tai skelbdama, Kinija nori išjungti Sovietų įtaką iš pietų Azijos. Maskva į tai jautriai reagavo. Sovietų atstovas šiaurės Korejoje atsiliepė, kad "Sovietų Sąjunga remia herojiškas pietų Vietnamo pastangas prieš JAV imperialistų ir jų pakalikų agresinę politiką".

Sovietų ir Amerikos taktika skirtinga. Sovietai demonstruoja savo paramą komunistam, kovojantiems tarėjai prieš Ameriką. Amerika stengiasi nieku Sovietų neįvertinti.

NEW JERSEY LIETUVIŲ DIENA New Yorko parodoje

A.S. Trečiokas, lietuvių komiteto pasaulinei parodai rengti spaudos ir informacijos komitetas narys, pranešė:

New Jersey lietuvių diena buvo surengta birželio 14 New Yorko parodoje. Iškilmės pradedo lietuviško kryžiaus parodos aikštėje šventinimu. Atidarė prof. J. J. Stukas, komiteto pirmininkas; muz. M. Cibo diriguojamas, jungtinis choras sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus; prel. J. Balkūnas sukalbėjo invokaciją; kryžių šventino Brooklyno vyskupas Joseph F. Denning. Vėliavas įnešė lietuviai kariai veteranai ir moterų skyrius; Lietuvos vėliavai padėjo prie kryžiaus vainiką. Kalbėjo konsulas A. Simutis, vicepirmininkas tarpt. reikalams ir parodom buv. gub. Charles Potetti, pasaulinės parodos rengėjų atstovas dr. George H. Bennett, lietuvių komiteto pirmininkas prof. J. J. Stukas. Iškilmės prie kryžiaus baigtos muz. Algirdo Kačanausko vadovaujamo jungtinio choro giesme Marija, Marija.

Lietuvių buvo atvykę apie 2000. Buvo ir daug šiaip parodos lankytojų, kuriems išdalyta 3,000 brošiūros "Lithuania Land of the Amber Coast".

Kita programa buvo 3 val. New Jersey paviljone. Pradėta Lietuvos vėliavos iškilimu viršum New Jersey paviljono. Programos dalyvius ir gausią visuomenę pasveikino lietuvių komiteto pirmininkas prof. J. J. Stukas. Lietuviai kariai veteranai ir moterų skyrius įnešė vėliavas. Amerikos ir Lietuvos himnus sugiedojo jungtinis choras, A. Kačanausko vedamas. Invokaciją kalbėjo prel. M. Kemežis. Kalbą pasakė Hudson apskrityje, N.J. teisėjas Andrius A. Salvest.

Meninėje dalyje Newarko ir

KONGO KARE
Kongo rytuose, Kivu provincijoje, kur terorą vykdo komunistai, nauja tai, kad kovai prieš juos vartojami lėktuvai. Valstybės departamentas birželio 16 paskelbė, kad dalyvauja amerikiečiai civiliniai lakūnai.
— Valstybės departamentas suerzintas, kad Kongo dalyvauja Amerikos civiliniai lakūnai kovoję prieš komunistus Kyvu provincijoje. Jie esą pasamdyti CIA.

Kearny-Harrison šeštadieninės mokyklos vaikai pašoko tautinių šokių; akompanavo L. Kiaušas vadovavo mokytojos O. Skurvydienės ir N. Kiaušienės. Dainavo solistai L. Stukas ir I. Stankūnaitė, akompanuojant A. Kačanauskui ir J. Stankūniui. Pašoko New Jersey lietuvių

bandruomenės šokėjų grupė, vadovaujama J. Matulaitienės, lydima L. Vaičiūnaitės ir akordionisto V. Bitėno.

Lietuvių diena laikoma pavykus. Programos dalyviai buvo gerai pasiruošę. Lietuvių buvo gausiai. Tūkstančiai kitataučių turėjo progą pamatyti.

KRYŽIAUS ŠVENTINIME. Iš kairės pačiame krašte dr. George H. Bennett, Andrius Salvest, prie kryžiaus Charles Potetti, prel. M. Kemežis, vysk. Joseph P. Denning, prel. J. Balkūnas. Nuotrauka V. Maželio.

STATO TILTĄ IR SIUNČIA JUO GEROS VALIOS MISIJĄ Į LENKIJĄ, BET...

Prezidentas Johnsonas gegužės antroje pusėje kalbėjo apie reikalą statyti tiltą tarp Vakarų ir Maskvos satelitų. Pirmoji eilė užsimojo tada statyti tiltą į Varšuvą ir siūsti ten "geros valios misiją" — savo pašto valdytoją John Austin Gronouski, 44 metų demokratą lenkų kilimo. Kada tai bus padaryta, tiksliai nebuvo pasakyta. Victor Riesel (Journal American) spėja, kad tai bus tuojau po demokratų konvencijos.

Šita kelionė į Lenkiją, anot Riesel, esanti Amerikos rinkiminės akcijos dalis. Gali ji būti vertinama kaip ženklas prezidento politinės iniciatyvos patraukti lenkus į Vakarų pusę; gali būti ir kaip ženklas iniciatyvos pripažinti esamą sovietų kontrolę Lenkijoje ir pakirsti lenkų egzilių pastangas kovoti

su ta Lenkijai primesta valdžia ir komunistine santvarka. Antara prasmė supranta lenkai egzilai. Pirmąją prasmę supranta prezidento patarėjai ir šio plano rėmėjai Walter Rostow, departamento politikos planavimo šefas, ir Llewellyn Thompson, buvęs atstovas Maskvos. Jie tikino, kad tai susilpnins Maskvos įtaką Varšuvoje.

Jei pavyks, Johnsonas bus laimėtojas pasaulio akyse. Jei ne — bus jam viduje smūgis. Pavyks ar nepavyks, kaip samprotauja Riesel, priklausys daug nuo W. Gomulkos. Jei jis parodys po Gronouskio kelionės daugiau nepriklausomumo nuo Maskvos, bus laikoma pasisekimu. Amerika pradžia laikyti pasisekimu, jeigu Gomulka prisiderintų prie Amerikos embargo politikos Kubai. Dabar

tarp Lenkijos ir Kubos nuolat kursuoja 13 laivų. Gabena Kubai elektros reikmenis, mašinas, tekstilę, žemės ūkio produktus ir kt. Lenkai yra dar pažadėję Kubai pastatyti kelėtą laivų. Jei Gomulka tęs tą pačią politiką, Johnsono tiltas bus be naudos Vakaram — Gomulka nebus parodęs noro tiltu pažengti nė žingsnio į Vakarų pusę. Johnsonas bus pralaimėjęs.

Tos misijos belaukiant ir tebegyvenant viltimi, kad Amerikos ūkinė parama Lenkijos komunistiniam režimui sustiprins Lenkijos nepriklausomumą nuo Maskvos, buvo staigmena. Gomulkos kalba birželio 15 partijos kongreso atidaryme. Po tos kalbos N. Y. Times įvertino desperatiškai — kalba esą naujas įrodymas, goks menkas

Gomulkos nepriklausomumas nuo Maskvos.

Tai pirmas smūgis šviesiam tikėjimui, kad Amerikos pinigais statytų "tiltų" Lenkijos komunistai žygiuos į Vakarus.

KODĖL LENKIJĄ PRILIPUS PRIE MASKVOS

Lenkijos komunistų bosas Gomulka paskelbė ištikimybę Maskvai: pasisakė už partijų konferenciją, kurią siūlo Maskva ir kuriai priešinasi Italijos ir kai kurių kitų kraštų komunistai. Aiškinama, kad lenkam kilo kelio nesą. Maskva atėmė iš Lenkijos rytinių žemių 68,000 kv. mylių, jų vietoj leido pasiimti iš Vokietijos 40,000 kv. mylių. Jie mato, kad tą žemę neišlaikys ir Oderio Neisės linijos neišsaugos, jei ne naujas įrodymas, goks menkas

PRIE AMERIKOS IR LIETUVOS VELIAVŲ. Nuotr. V. Maželio

KLAUSIMAS AIŠKUS, ATSAKYMAS NE

Ar demokratijoje turi lemti balsuotojų daugumos valia ar politiniai dirigentai?

R. Nixonas birželio 16 pareiškė, kad artimiausios dvi savaitės išaiškins, ar sen. Goldwateris bus nominuotas. Balsavimų duomenys jau išaiškino: Un. Press vertina, kad Goldwaterio pusėje esą 659 balsai, o Asso. Press tą balsų skaičių pakelia iki 674. Nominacijai reikia 655. Taigi balsų su kaupu. Ties patys vertintojai skaičiuoja, kad gubernatorius Scrantonas geriausiu atveju gali surinkti 554 balsus, priskaitant tuos, kuriuos jis gaus iš Rockefellerio, Lodge. O tačiau, kaip sakė Nixonas, reikalas išaiškės tik per porą savaičių. Tai reiškia, kad per tas savaites bus mobilizuota viskas Goldwaterio šalininkams "perplauti", nuomonėms pakeisti, kad atsimestų nuo Goldwaterio ir pereitų prie Scrantonas.

Labiausiai į kovą prieš Goldwaterį ragina W. Lippmannas (H. Tribune, Newsweek). "Jei to nebus padaryta, tai reikės, kad senieji partijos vadai organizatoriai yra praradę valią kovoti". Lippmanas randa, kad vienintelis žmogus, kuris dar galėtų išgelbėti, tai generolas Eisenhoweris. Bet ar jis norės? Su ironija Lippmannas taria, kad Eisenhoweris noris vaidinti angliškąjį monarchą, ku-

ris stovi aukščiau partijų ir atstovauja tautai. "Generolas norėtų visiem patikti".

U.S. News and World Report pastebėjo, kad spaudos akcija prieš Goldwaterį labiausiai varo publicistai, kurie yra... demokratai. Pats Goldwateris, birželio 16 kalbėdamas Texas, demaskavo visos tos kovos priežastį: "Staiga šie laikraščiai ir rašytojai susiinteresavo respublikonų reikalais. Jie nenori kandidato, kurio jie negali kontroliuoti".

Kontrolės pradimas yra didelis daiktas. Kol kontroliuojai figūras, gali jom žaisti kaip šachmatų lentoje — pastumi vieną ar kitą ir dėl to nesijaudini, nes tai žaidimas. Žaidimas jau virsta kova, kada viena figūra nustoja klausyti ir kontrolės nepripažįsta. Tada jau žūtūbūnė kova, kurioje visokios priemonės geros. Tik tuo, tur būt ir galima išaiškinti, kodėl šiuose rinkimuose priemonės tokios, lyg jos būtų "totalinės kovos" priemonės.

Ir W. Lippmanas naujų priemonių neišranda, vartoja standartines ir išmėgintas — niekinimą ir gąsdinimą: Goldwaterio nominavimas būtų "absurdas"; partijai gresia "katastrofa", kad ji pavirs "politinių avantiūristų žaislu"; kad partija pralaimės atstovus Kongrese, gubernatorių eilėje ir kt., jei bus Goldwateris nominuotas. Toki argumentai susilaukia kontrargumentų. Lyg špagom smūgis ar atkirtis dvikovėje...

Tikrai respublikonai pralaimės, sutinka Journal American kolumnistas W.F. Buckley, — bus, sako, žmonių, kurie nenorės už respublikonus balsuoti, jei politinė kombinacija bus išmestas iš sąrašo žmogus, kuris gavo balsuotojų pritarimą kaip "populiariausias respublikonas"... Goldwaterio nomenavimas sudarytų įspūdį, jog šioje demokratijoje lemia ne visuomenės valia, pareikšta balsavimo keliu, bet politinių kombinatorių valia, siekianti kontroliuoti tiek vieną, tiek kitą partiją.

Klausimas, dėl ko kovoja, yra išaiškėjęs; atsakymas į jį išaiškės šiom savaitėm.

TILTĄ ARDO...

Fordo fondas sustabdė stipendijas Lenkijos aktoriam ir žurnalistam kelionėm į vakarų kraštus. Sustabdė dėl to, kad komunistinė Lenkijos valdžia viena tenori spręsti, ką stipendijai pristatyti ir ko ne. Fordo fondas, derėdamasis su rytu Europos komunistiniais režimais, sutiko, kad kandidatus siūlytų vyriausybės, bet norėjo pasilikti sau teisę skirti ir tokiem, kuriuos vyriausybės nelinkę rekomenduoti. Nuo 1957 fondas jau buvo skyręs 330-350 tokių stipendijų lenkam, kurie keliavo daugumas į Italiją ar Prancūziją.

— Japonijos šiaurėje birželio 16 nuo žemės drebėjimo žuvo 23, sužeistų 244, 2,000 namų sugriuvo; tiltam ir užtvankom griuvus užlieti 12,000 namų. Užsidegė naftos valyklos. Tokios katastrofos seniai nebuvo.

Pirciupis sunaikintas Maskvos rankom

IS NAUJO APIE PIRCIUPI

Lietuvoje 1944 birželio 3 vokiečių policija Pirciupio kaimą ir jo 119 gyventojų sudegino. Šį faktą buvo pranešusi 1944 Lietuvos pogrindžio spauda. Šį faktą plačiai išgarsino bolševikinė spauda. Sovietinis rašytojas Justinas Marcinkevičius parašė veikalą apie Pirciupio sunaikinimą, vardu "Kraujas ir Pelenai", o 1961 tas veikalas buvo sudramintas ir suvaidintas. Skulptorius G. Jakubonis padirbo Pirciupy žuvusiems atminti skulptūrą, vardu "Motina".

Dėl tos barbarybės Pirciupy bolševikinė spauda kaltino ir tebekaltina "hitlerinius fašistus" ir "lietuvių buržuazinius nacionalistus".

Šį kaltinimą ypačiai garsiai pakartojo dabar 20 metų sukakties proga, kada buvo surengtos iškilmės, pasakyta daug lietuviškai ir rusiškai kalbų, simfoninis orkestras sugrojo V. Klovos operos "Pilėnų" finalą.

Tiesa birželio 7 skyrė veik visą numerį iškilmėse pasakytom kalbom ir kitai Pirciupio medžiagai. Šioje medžiagoje yra naujų dalykų, kurių anksčiau nebuvo skelbė. Yra dalykų, kurie duoda naujos stiprios šviesos; jos dėka matyti ne tik Pirciupio barbarybės vyksmas, bet ir užkulisiai, kuriuose ta barbarybė buvo paruošta ir įvykdyta; matyti tos barbarybės dramos priešakiniai veikėjai.

Imame atskirus liudijimus.

KUO PIRCIUPIS BUVO YPATINGAS KARO METU?

Vincas Uždavinys 1958 išleistoje brošiūroje "Pirciupio tragedijoje" teigė:

"Pirciupis — senas Rūdninkų girios kaimas... Netoli Pirciupio teka didžiausia Rūdninkų girios upė Merkys... Artimiausias Valkininkų miestelis yra už 8-9 kilometrų...

Faktai iš sovietinės spaudos

Ligi 1939 metų Pirciupio kaimas buvo lenkų pontų atplėstame Vilniaus krašte. Greta Pirciupio kaimo tiesiasi juodas asfalto kaspinas. Jis ateina iš senos sostinės, iš Vilniaus, ligi Pirciupio kryžkelės lygiai 44 kilometrus atkirpęs. Toliau nuo Pirciupio kryžkelės lygiai 44 kilometrų kairėn — į Eišiškes, toliau Gardiną, dešinėn — į Valkininkus, Babriskius, Varėną, Merkinę, Alytų".

Pirciupy karo metu: "Keturiuose Urbelionių pirkiose ir vienoje Saujėno pirkioje, išstūmę iš jų pačius šeiminius ir svirus...

SPAUDA

MINČIŲ MAINAI APIE LITERATŪRĄ

Tiesoje F. Bieliauskas, spaudos komiteto pirmininkas, apie Lietuvoje leidžiamas knygas:

"Mes dabar per metus išleidžiame 4 kartus daugiau knygų, negu jų buvo išleidžiama paskutiniaisiais buržuazinės santvarkos metais..."

"Visų tarybinių respublikų rašytojai sukuria daug puikių kūrinių, kurie verčiami į kitų tautų kalbas, išleidžiami masiniais tiražais. Pavyzdžiui, Kristijono Donelaičio kūryba, išversta į rusų bei kitas kalbas, šiandien yra žinoma visų broliškų tarybinių respublikų darbo žmonėms".

Lietuvių Dienose yra paskelbta rašytojo Marius Katiliškio kalba, kurią jis pasakė, priimdamas premiją. Kalboje yra ir apie aną Bieliausko minimą literatūrą:

"Kalbant konkrečiai apie rašytojus — lietuviškų knygų autorius Lietuvoje. Jų tik tiražai dideli, bet knygų kiekiu ir

nielius bei kamarėles, gyveno hitlerininkų kareiviai ir apsaugos punkto viršininkas. Jie apkasė bunkeriais ir apraizgė spygliuotomis vielomis visą Senąjį Pirciupį. Juos čia pastatė saugoti plentą nuo partizanų".

Tie V. Uždavinio paskelbti pareiškimai rodo, kad Pirciupis buvo svarbioje strateginėje vietoje — kontroliavo karinį ryšį tarp Vilniaus ir pietų Lietuvos.

KAS BUVO TIE V. UZDAVINIO SUMINĖTI PARTIZANAI?

Kažba kiti liudininkai... Sovietiskaja Litva aprašė, kaip Vil-

kobybe negali lygintis su mumis. Koks nesmagus aptarimas griebiantis palyginimų! Ir net nepatogus! Juk mes žinom, kodėl jie negali, ir taip pat žinome, kad vieną dieną jie galės, praplėšus juodai kruvinus debesis ir saulei įspindus ant sunickotos žemės".

Aiduose dėl to Kristijono Donelaičio vertimo į rusų kalbą: "Donelaitis dabar išverstas į rusų kalbą. Tai gerai. Bet norėdamas būti kiek galint objektivyus, tyrinėtojas pažvelgtų bent į V. Biržiškos Aleksandryne kruopščiai sužymėtą donelaitikos bibliografiją ir tada konstatuotų du dalykus: viena, Metai buvo išversti pirmiausia į vokiečių kalbą, bent tris kartus, pradedant nuo 1818 metų, ir latvių kalbą nuo 1822-23, ir lenkų nuo 1883 metų, o į rusų tik nuo 1946; antra, apie Donelaitį rašiusių skaičius žymiai didesnis tų, kurie išaugo vokiškos kultūros centruose, lenkiškos, ne rusiškos".

niuje muziejui buvo perduota sovietinio partizaninio veikimo medžiaga iš pietų Lietuvos sričių. Joje buvo žemėlapis su pažymėjimais, kur buvo policijos atramos punktai. Buvo pažymėtos vietos — Pakramis, Zagarinė, Rūdninkai — taip pat Pirciupis, Inkleriškiai, Kernavė. Tarp medžiagos buvo ir atsišaukimai su partizaninių grupių vardais. Viena tokia grupė vadinosi "Mirtis okupantam", ir jai vadovavo Michail Grigorjevič Ceiko. Tai buvo sovietų armijos kapitonas. Jis 1941 buvo paimtas į vokiečių nelaisvę. Buvo laikomas Kalvarijoje. 1943 lapkričio 1 su kitais 40 pabėgo ir įsijungė į "Mirtis okupantam" grupę, paskiau 1944 buvo paskirtas vadu grupei "Pirmyn". Žuvo karo pabaigoje prie Karaliaučiaus.

MGB pareigūnas Chochlovas, teroristas, pasiūstas žudymo tikslam į Vokietiją, liudijo, kad 1944 siunčiamas buvo pro Rūdninkus, kur jį sutikusias draugiškos lietuvių partizanų grupės.

Panašūs liudijimai rodo, kad čia kalbama apie sovietinius rusų vadovaujamus partizanų kaip kariaujančio fronto dalį; kad Rūdninkai ir apylinkė buvo pasirinkta sovietų partizaninio karo baze, iš kurios turėjo būti terorizuojamas jų karinis bei politinis priešas.

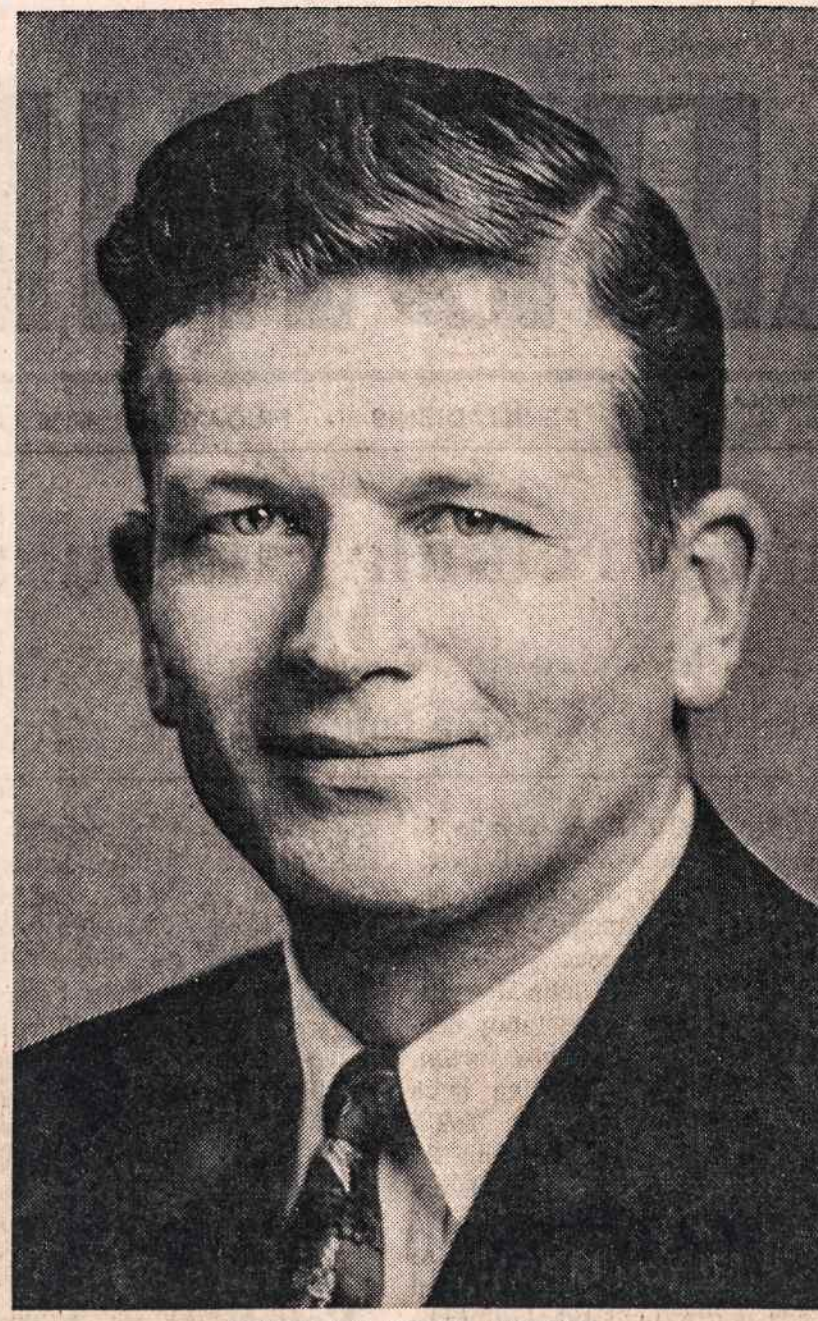
KAS ĮVYKO PRIEŠ PAT PIRCIUPIO SUNAIKINIMĄ?

V. Uždavinys aiškina:

"Dažnai šiuo plentu kariškos mašinos pravažiudavo, dažnai jas matydavo paplentės dzūkai, ir niekas jomis nesistebėdavo. Tik už dviejų trijų kilometrų į pietus nuo Pirciupio, ten, kur nuzimbė ankstyvojo ryto mašinos, staiga pasigirdo automatų šūvių salvis. Saudoma buvo iš miško į plentą ir atsišaudoma iš plento į mišką... Iš tos pusės, kur įvyko susišaudymas, į Senojo Pirciupio apsaugos punktą atbėgo sužeista ranka vokiečių kareivis ir papasakojo, kad partizanai penkis gestapininkus nušovė ir tiek pat paėmė į miškus nusivedė... Likusieji gyvi ir pasprukę iš susišaudymo vietos vokiečiai nuvažiavo toliau į Eišiškes... Apie vienuoliktą valandą pasigirdo pietų pusėje dundėsny ir mašinių maurojimas. Greit tarpmieskės plentas ėmė spiaudyti sunkvežimius, pilnus hitlerininkų kareivių... iš viso 17 sunkvežimių". Ir jie pradėjo masinio teroro akciją.

V. Uždavinio aprašymas rodo, kad tai buvo vienas iš partizaninių veiksmų prieš vokiečių karinį judėjimą, po kurio ėjo masinis teroras. Bet aprašyme dėmesio vertas faktas; vokiečių karinės mašinos buvo užpultos ne prie Pirciupio, bet už dviejų-trijų kilometrų. Tačiau vokiečių represija tuojau pat nukrypo į Pirciupį. Taigi klausimas: Kodėl vokiečiai karinei represijai prieš partizanius užpuolimus pasirinko Pirciupį? (Bus daugiau)

— Kubą birželio 14 pasiekė 75 amerikiečiai pro Pragę, prieš valstybės departamento valią. Pernai jų buvo 200.

KONGRESM. JOHN V. LINDSAY

Spaudos ir radijo suvažiavimo minčių santrauka

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos iniciatyva įvykęs lietuvių išeivijos spaudos ir radijo suvažiavimas Tabore Farmoje, Sodas, Michigan, išklauses visos eilės referatų ir juos aptaręs diskusijose, konstatuoja:

Lietuvių išeivija, vesdama sunkią kovą dėl Lietuvos laisvės ir Lietuvių išlaikymo, turi rasti savyje jėgų tai kovai tesėti ir laimėti. Šios kovos sėkmė glūdi organizuotos lietuvių išeivijos budrumo ir lietuvių spaudos bei radijo talpoje.

Vertindamas visų lietuviškų kultūrinių, visuomeninių ir politinių organizacijų veiklą, su išskirtinu pabrėžimu suvažiavimas mano, kad Bendruomenė, kuri telkia ir derina visas lietuvių kūrybines jėgas, buvo yra ir bus ypatingas veiksnys kovoje už lietuvių išlaikymą.

Spaudos ir radijo uždavinys šią temą plėsti, gilinti ir skiepyti lietuvių išeivijai, nes Bendruomenės tvirtumas laidos išeivijai statomų uždavinių įvykdymo sėkmingumą.

Turi būti plačiai keliamas ir nuodugnai svarstomas ilgametis lietuvių veiklai priauglio ugdymo planas ir jo vykdymo būdai, nes laikui bėgant jaunios kartos lietuvių išeivijoje turės vis didėjančią svorį. Planingas verbavimas ir paruošimas turi užimti pirmąją vietą.

Spaudai ir radijui visada tenka didelė užduotis išeivijai išryškinti jos siekimus; ne tik informuoti, bet ir formuoti jos nuomonę, kad šių dienų laisvės kovų atmosferoje ir kas kart sunkėjančio tarptautinės padėties akivaizdoje lietuvis ne-

palūžtų, atlikdamas jam tautos skirtus uždavinius.

Šie uždaviniai dar daugiau išryškėja ir reikalauja iš mūsų visų organizacijų, o ypač Bendruomenės, spaudos ir radijo budėjimo, matant mūsų tautos laisvės priešą — komunizmą — pastangas ardyti mūsų laisvės kovos frontą. Suvažiavimas su dideliu susirūpinimu konstatuoja šias prieš pastangas ir kviečia visus energingai tam pasipriešinti.

Išeivija siekia ir sieks su pavergtos Lietuvos broliais ir senėmis ko glaudžiausio ryšio, bet priešintis tokiems to ryšio keliamas bei metodams, kurie

LIETUVOJE

SPALVINGI LIAUDIES ATSTOVAI

Dienos įvykiuose sučiupti žmonių vaizdai rodo socialinėje santvarkoje išaugusius nusiteikimus ir galvojimą. Vienas iš šiaulių:

"Šiaulių remonto-statybos valdybos statomame objekte vyko susirinkimas. Buvo svarstomi lietuvių veiklai priauglio ugdymo planas ir jo vykdymo būdai, nes laikui bėgant jaunios kartos lietuvių išeivijoje turės vis didėjančią svorį. Planingas verbavimas ir paruošimas turi užimti pirmąją vietą.

Spaudai ir radijui visada tenka didelė užduotis išeivijai išryškinti jos siekimus; ne tik informuoti, bet ir formuoti jos nuomonę, kad šių dienų laisvės kovų atmosferoje ir kas kart sunkėjančio tarptautinės padėties akivaizdoje lietuvis ne-

Reikalauja Lietuvos laisvės

Kongresmanas Lindsay (R.-N.Y.) įpareigoja JAV-bių vyriausybę padėti Lietuvai atgauti nepriklausomybę.

Los Angeles, Calif. — Visi amerikiečiai turime jausti pareigą padėti Lietuvai ir kitoms Pabaltijo kraštams atgauti laisvę ir nepriklausomybę. — kalbėjo kongresmanas John V. Lindsay (R.-N.Y.), įnešdamas naują rezoliuciją (H. Con. Res. 310) Pabaltijo kraštų laisvumo reikalui.

Rezoliuciją išrūpino dr. Juozas Kazickas, didelis rezoliucijų žygio rėmėjas ir kongresmanas J.V. Lindsay bičiulis. Pirmąsiminkime šį kongresmaną, kuris jungusį į kovotojų už Lietuvos laisvę elles, padėkos laiškučiais adresuodami: The Honorable John V. Lindsay, House Office Building, Washington 25, D.C.

Rezoliucijų pravedimo žygyje yra tokios didelės apimtys, kad čia nei darbo rankų, nei paramos niekad nebus daug. Rezoliucijoms Remti Komitetas, kuris kovoja jau už šiasdešimt įneštų rezoliucijų pravedimą, kviečia visus lietuvius prisidėti prie šio žygio darbu ir pinigine parama. Kviečiamos prisidėti prie šio darbu ir visos organizacijos, draugystės klubai ir kiti vienetai.

Rezoliucijų ateitis yra mūsų pačių rankose. Jas pravedimui jei tik visi ir visomis jėgomis prisidėsime, nelieka nė vieno lietuvių, kuris neprisidėtų prie šio žygio darbu ir savo lėšomis. Visi reikalai rašyti: Rezoliucijų Remti Komitetas, Post Office Box 77048, Los Angeles, California, 90007.

galėtų būti suprasti kaip Lietuvos pavergimo pripažinimas.

Visų lietuviškų jėgų išeivijoje vienybė ir solidarumas yra būtinas sąlygos bendram darbiui. Tiesiogiai visuomeniniame darbe todėl suvažiavimas sveikina pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pastangas siekiant lietuvių politinių jėgų jungimosi kartu sveikina ir visas politines grupes, randančias bendrą kalbą ir besiryžtančias bendrai dirbti vardan tos Lietuvos.

gi atsiliksi..." (Tiesa 1964. 3).

Antras iš Biržų:

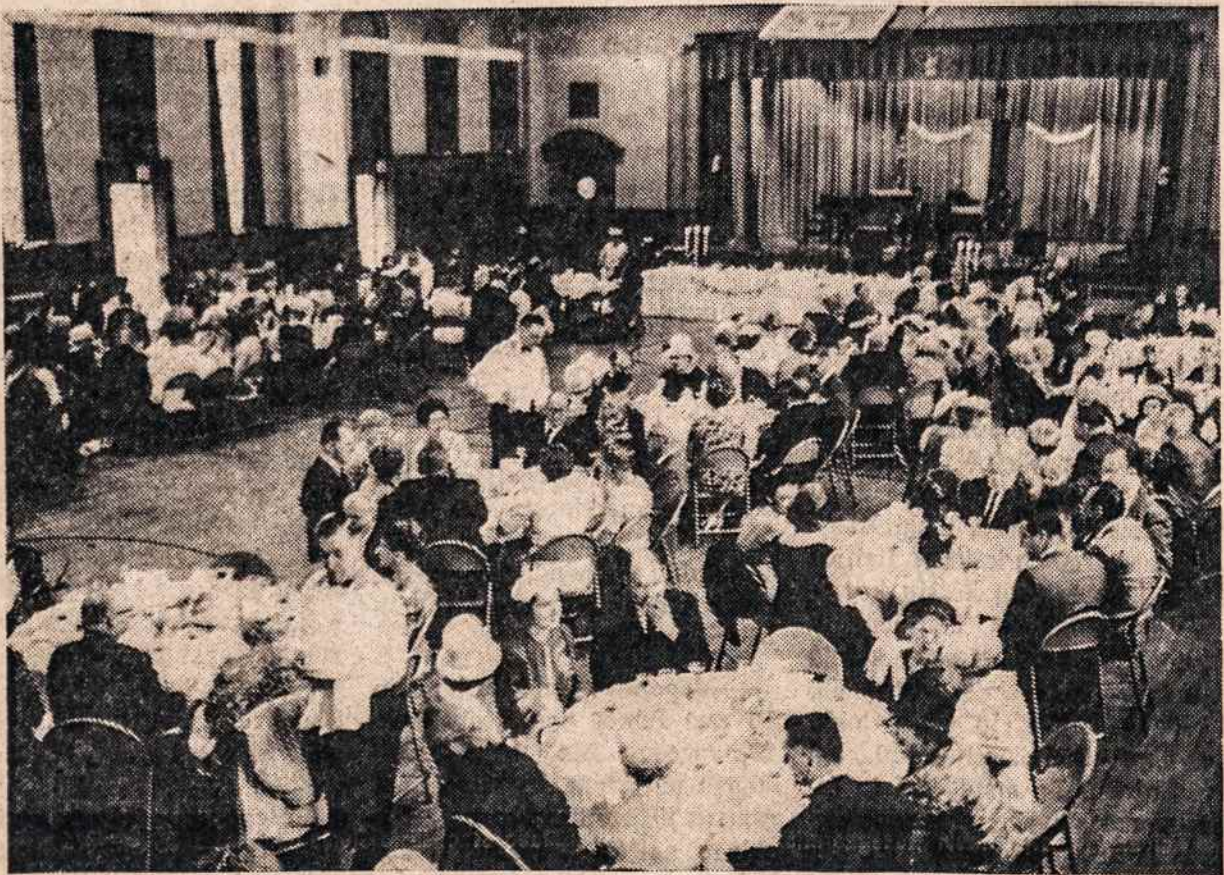
"Biržuose pagavo degtiną sučiupo nusikaltimo vietoje sunkiant. Namine. Pareigoti apsiginklavo kietais ir smūgiams išrankiais ir ruošėsi pagauti visas taisykles sunaikinti gamybos priemones, surašyti protokolą. Bet degtinis neišsėgė. Nuo dūmų paraudusios akimis apžvelgęs pareigūnas jis tarė:

— Neturite teisės mane bausti ir įrankių laužyti. Aš rašau bandymų tikslais. Aparatą gaminu... (Tiesa 1964.6.3).

— Kuboje tebėra sovietiniai 4000-7000, pareiškė sen. K... tingas birželio 14.

KUN. DR. ST. VALIUSAICIO 25 metų kunigystės sukakties minėjime birželio 13 dalyvavo kunigai iš k. l. d. prel. J. Balkūnas, prel. Ig. Kelmelis, kun. A. Račkauskas, sukaktuvininkas kun. dr. St. Vallusaitis, kun. Angelo Pezzulo, prel. J. Končius, prel. L. Tulaba.

SV. MATO bažnyčios salėje birželio 13 pobūvis kun. St. Valiūšaičiui pagerbti. Nuotraukos P. Ažuolo.

VASAROS ATOSTOGOS ir BERNIUKŲ STOVYKLA PRIE ATLANTO

GERIAUSIAI pailsėsite atostogų šalyje Kennebunkport, Maine. Pranciškonų prižiūrimi vasarnamiai priima atskirus asmenis ir šeimas labai prieinamomis kainomis. Šiemet sezonas prasideda birželio 26 ir tęsis iki Darbo dienos savaitgalio.

DAUGELIO metų praktika parodė, kad tūkstančiai grįžta pailsėję ir atsigavinę gražioje Maimo gamtoje ir gaminančioje jūroje bei maudymosi baseine. Ir jūs galėtumėte būti jų tarpe.

STOVYKLA gražiamame Maine krašte, prie Atlanto, vadovaujant Tėvams Pranciškonams, prasideda birželio 26 ir baigsis liepos 31. Atvykti ir išvykti galima to sezono laiku bet kada.

BERNIUKAI priimami nuo 8 iki 15 metų.

STOVYKLOS vadovybė užtikrina kiekvienam fizinį, tautinį ir dvasinį atsigavimą.

Smulkesnių informacijų ir registracijos reikalui kreiptis:

Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine — Tel. (207) 967 -2011

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS GAN FATHERS Eina nro 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00 Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS. Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Pergalė yra valia

Pergalė neateina visiškai velniui. Ji reikalauja mūsų pastangų, ištvermės ir gana dažnai nemažos aukos. Tai priklauso nuo aplinkybių. Sunkioms aplinkybėms reikia labai stiprios valios pergalę pasiekti. Prancūzų maršalas Ferdinandas Fochas, pirmojo pasaulinio karo metu pradžioje pašalintas iš karo vadovų, paskui vėl pakviestas vadovauti visom karinėm jėgom Vakarų fronte, karą su vokiečiais laimėjo ir pasiekė pergalės. Savo karinės strategijos pagrindiniu dėsniu jis laikė stiprią valią, nepalaužiamą norą, kietą užsispyrimą laimėti. Aukštoje karininkų mokykloje jis kartotė kartojė: "Pergalė tai valia — Victoire c'est la volonte". Priešas gali sulaužyti tavo ginklą, bet nesi nugalėtas, kol nepalaužė tavo valios.

Birželio dienom išgyvendami baisią lietuvių tautos tragediją, akivaizdžiai susiduriame su tuo klausimu keliais atžvilgiais. Visų pirma, bolševikų okupacijos 1940-41 metais priešas susidūrė su kietą lietuvių tautos valia nepriimti sovietinės tvarkos. Bolševikam reikėjo falsifikuoti tautos valią tariamu "liaudies seimo" nutarimu išjungti į Sovietų Sąjungą. Kad jie patys tuo netikėjo, parodė masiniai trėmimai Sibiran. Maskvos įnagių pasidareš Justas Paleckis sukvietimam tarnautojam paaiškino, kad išvežamieji "sudaro rimtą pavojų bolševikų valdžiai". Tai gera atestacija lietuvių tautai, nes buvo numatyta išvežti ne 40, 000, bet arti 200,000 — beveik kas dešimtas Lietuvos gyventojas. Tokios žiaurios priemonės arba 'dešimtojo įkaito' griebiamasi tada, kai daugumos kieta valia nepasiduoda.

Pokario pirmaisiais metais antroji bolševikų okupacija buvo dar žiauresnė. Išvežtos naujos masės lietuvių, sudėginta visa eilė kaimų, prievarta visi gyventojai sukolchozinti. Tačiau ir tuo metu partizanų kovos rodė kietą lietuvių tautos valią. Gali bolševikai savo sriubus vadinti 'herojais', o lietuvių partizanus — 'banditais', bet yra kitaip. Banditas yra tas, kas grobia svetimą turį ir kėšinasi į gyvybę. Ne lietuviai įsiveržė į rusų žemes, bet rusai — į lietuvių. Ir dabar ne Lietuvos 'liaudis' valdo, bet rusai bolševikai. Tegu tik išsėina iš Lietuvos, ir pasirodys, kokia yra lietuvių tautos valia. Mes gerai žinome, kad kiekvienas lietuvis daro taip, kaip yra mokęs prancūzų politikas Leonas Gambetta, kovojęs su vokiečiais devyniolikto amžiaus pabaigoje. Jis vokiečių pavergtiem prancūziam Elzase ir Lotaringijoje patarė: "Niekada neprisitark, bet visada mąstyk — n'en parlez jamais; pensez-y toujours". Mąstyk, kad ateis pergalės diena, jei turėsi valios ir ištvermės.

Kalbėti, šaukti privalo lietuviai laisvės. Ir čia taip pat reikia tvirtos valios. Valios reikia atsispirti bolševikinės propagandos kuždėsiams: "Ko jūs norite? Lietuva kyla ir pažangėja. Bendraukite su mumis!" Valios reikia atsispirti ir tam fikriem Amerikos sluoksniams, kurie tiki koegzistencija su bolševikais ir taikos iliuzija, silpnindami kovos dvasią. Savo metu Amerikos patriotas Patrikas Henry geriau suprato, kas yra tikra taika ir laisvė. "Ponai šaukia taika! taika! — bet iš tikrųjų taikos nėra... Ar manote, kad šalti taika gali būti pirkti grandinėmis ir vergiškia?"

Didysis krikščioniškosios demokratijos mokytojas

Prel. M. Krupavičiui sukako 50 metų kunigystės jubiliejus

Prel. M. Krupavičius birželio 13 sulaukė 50 metų kunigystės sukakties. Tiek metų apaštališko savo darbo ne dažnas kunigas sulaukia. Prel. M. Krupavičius, be to, labai veikliai reišėsi Lietuvos valstybiniame ir visuomeniniame gyvenime. Jis yra buvęs ilgametis lietuvių krikščionių demokratų vadovas Rusijos tremtyje, nepriklausomoje Lietuvoje, bolševikų bei vokiečių okupacijų metu ir pagaliau naujoje tremtyje po antrojo pasaulinio karo. Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos konferencija, įvykusi Clevelande gegužės 30-31, skyrė ypatingą dėmesį jubiliatui, pagerbdama jį specialiu pobūviu, nors pats prel. M. Krupavičius dėl sveikatos negalėjo dalyvauti. Sąjungos naujasis pirmininkas A.J. Kasulaitis priminė su-kaktutininką šiais žodžiais:

"Kun. Vyt. Bagdanavičius neseniai spaudoje paskelbė straipsnį, kuriam uždėjo prasmingą antraštę: Kas yra Krupavičius? Iš vienos pusės tas klausimas taip paprastas, trumpas. Iš kitos jis yra sunkiai atsakomas, savyje slepiąs išsčius toms faktų, darbų, kančių, pasišventimo.

Kas yra Krupavičius? Visų pirma jis yra lietuvis kunigas. Ne atsitiktinai švenčiame jo ne tikčią, bet kunigystės sukaktį. Kas gi yra kunigas? Tai visų pirma žmogus. Žmogus, kuris Viešpaties rankos paliestas, šv. Dvasios malonės patrauktas ir šventais aliejaus pateptas yra išskirtas iš visų kitų žmonių tarnauti Viešpačiui. Iki pakutinio savo atodūšio kunigas yra kitoks negu mes visi. Tačiau jei Viešpats pasirerka žmogų ir apgaubia jį kunigystės skraiste, tai ne dėlto, kad jį atimtų iš gimtosios bendruomenės. Atvirščiai, Dievas savo kunigą gražina žmonėms ir jų bendruomenėms, kad jis kuo tampriau su jais susistrių ir būtų vienas iš jų pačių giliausia to žodžio prasme. Vieni grįžta kaip dvasios vadai, kapelionai, mokytojai, pamokslininkai. Kiti — kaip menininkai, mokslininkai. Prel. M. Krupavičius grįžo kaip valstybininkas, politikas.

Neįmanoma kalbėti apie prelata M. Krupavičių trumpai, kaip neįmanoma kalbėti ir ilgai. Pirmuoju atveju tegalima paliesti jo šviesios asmenybės tik dalelę; antruoju — tiek kalbėtojai

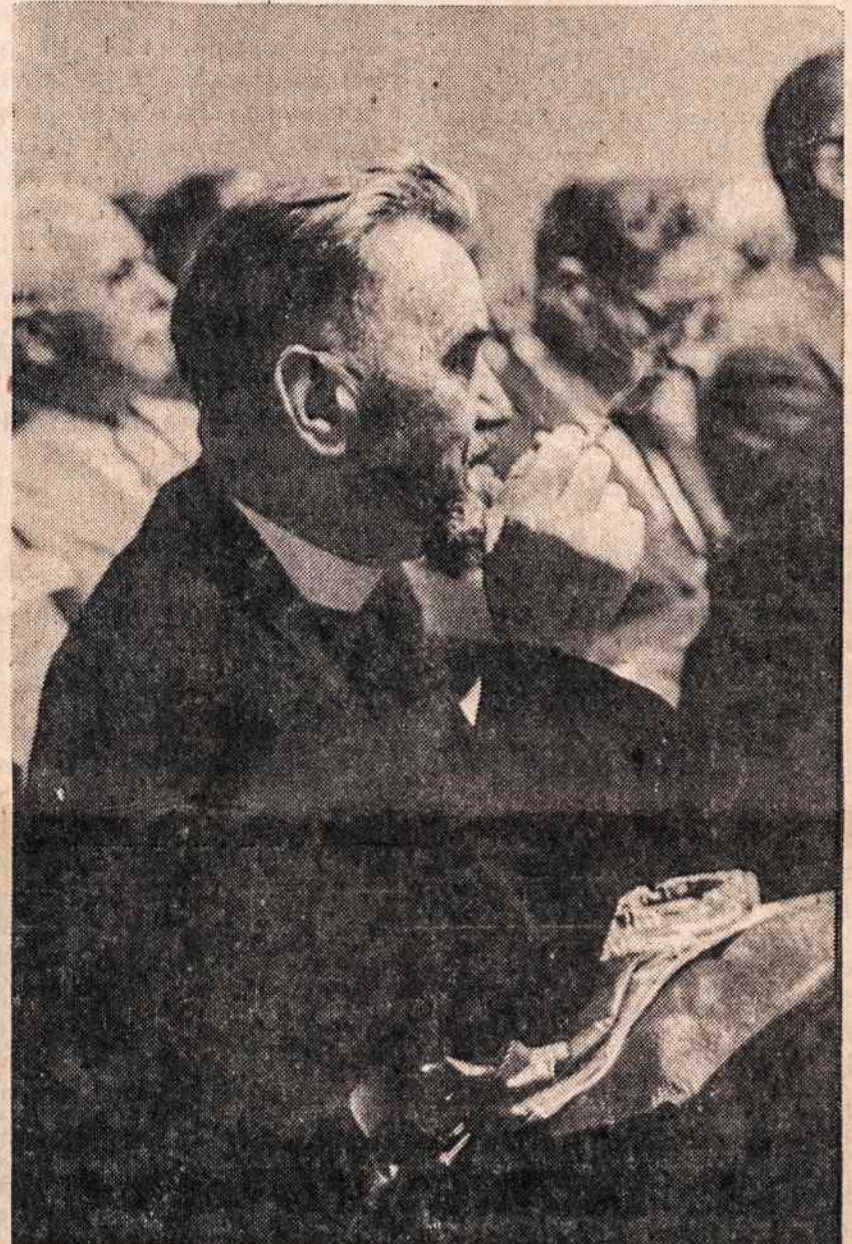
tiek klausytojam, neužtektų jėgos bekeliuojant kartu su garbingu sukaktutininku jo 80 metų gyvenimo keliu.

Kas yra Krupavičius? Lietu-vai jis vienas didžiųjų jos modernaus gyvenimo politikų ir valstybininkų. Jei Lietuva, po pirmo pasaulinio karo atsistovėjus laisva ir nepriklausoma, susikūrė sau gyvenimą, kuris įvairiose apraiškose lenkė šimtmečiais buvusius nepriklausomas tautas, tai nemaža dalis nuopelnų tenka Mykolui Krupavičiui. Jei lietuvis valstietis po šimtmečiais trukusios baudžiosos staiga pajuto tvirtą, nuosavą žemę po kojomis, tai nemaža dalim Mykolo Krupavičiaus nuopelnas. Jei lietuvis darbininkas pasijuto geriau ap-rūpintas įvairiais įstatymais, apdraudomis ir teisėmis, tai nemaža dalim dėl prel. M. Krupavičiaus darbo. Jei lietuvis

šviesuolis įgavo drąsos mąstyti naujas mintis ir ieškoti naujų kelių socialiniame, ekonominiame ar politiniame gyvenime, tai nemaža dalim prel. M. Krupavičiaus nuopelnas.

Kas gi yra Krupavičius lietuvių krikščioniškajai demokratijai? Gal prasmingiausias atsakymas — jis yra jos tėvas. Kas Adenaueris yra Vokietijai, kas De Gasperi buvo Italijai, tas Krupavičius yra lietuviškajai krikščioniškajai demokratijai, o per ją ir Lietuvai. Jis yra didysis krikščioniškos demokratijos mokytojas lietuviams.

Jei mūsų sukaktutininkas nebūtų šiandien amžiaus naštos prirakintas lietuviškoje Chicagoje ir sėdėtų čia kartu su mumis, jis rūšičiu balsu išbartų mane už šiuos žodžius. Jie jam niekad nebuvo ir nebus su-prantami. Jo rūstumas būtų automatiškas ir nuoširdus. Ir čia

PREL. M. KRUPAVIČIUS Nuotr. V. Maželio

glūdi pats esmingiausias atsakymas į aną klausimą — kas yra Krupavičius? Jis yra pačia gražiausia ir giliausia žodžio prasme žmogus. Kunigas, politikas, lietuvis, valstybininkas, bet visų pirmiausiai žmogus pagal Dievo atvaizdą, visą savo gyvehimą skyręs savo tautos ir savo artimo gerovei ir laimei. Šiandien, nors ir labai kukliai prisimindami mūsų vado

gražiąją sukaktį, iš visų širdžių meldžiame Aukščiausiąjį, kad stiprintų Prelatą dieviškomis malonėmis. Kažin ar kada Lietuva galės atsilyginti jam už jo pasiaukojimą jos gerovei. Tačiau tikiu, kad gražiausia jam dovana yra visų mūsų tvirtas nusiteikimas neapleisti jo purentų dirvų. Šiandien aš galiu pažadėti, kad krikščionys demokratai tą dovana jam teks dar ir tuomet, kai mūsų pėdomis žengs jaunosios lietuvių kartos laisvoje tėvynėje".

IŠ KRYŽIUOJAMOS LIETUVĖLĖS

PREL. MYKOLAS KRUPAVIČIUS yra gimęs 1885 spalio 1 Balbieriškyje prie Nemuno, Sūduvos pusėje. Būdamas 12 metų baigė Iškėlių pradžios mokyklą, o 1905 — Veiverių mokytojų seminariją. Apie 2 metų mokytojas Lomžos gubernijoje, Mozūrijoje, ir vienerius metus Papilėje prie Latvijos sienos.

Stojęs į Seinų kunigų seminariją ir ją baigęs 1913, išvyko toliau studijuoti į Petrapilio dvasinę akademiją, kur užklupo Didysis karas. Kunigu buvo įšventintas prieš pat karą — 1914 birželio 13. Akademijoje dar studijavo iki 1917-bolševikų revoliucijos. Dalyvavo garsiaame Petrapilio lietuvių seime kaip atstovas iš Voronežo, kurėjo lietuvių berniukų gimnazijos kapeliono pareigas.

Voroneže aktyviai kovojo su bolševikais. Už akių pasmerk-tas mirti, slaptaį paspruko ir pasiekė Lietuvą 1918 vasarą. Čia uoliai įsijungė į Lietuvos valstybės atstatymo darbą, vadovaudamas ir atstovaudamas lietuviams krikščionim demokratam.

Nepriklausomoje Lietuvoje 1919-1927 dirbo Lietuvos valstybės taryboje, vidaus reikalų ministerijoje, buvo seimo atstovu ir krikščionių demokratų bloko lyderiu, seimo vicepirminiku, žemės ūkio ministru, Po 1927 metų perversmo apie trejus metus studijavo Prancūzijoje, socialinius bei ekonominius mokslus. Grįžęs Lietuvon, 1930-31 vikaravo Garliavoje, 1931-33 profesoriavo Vilkauskio kunigų seminarijoje, 1933-35 buvo Veiverių ir nuo 1935 — Kalvarijos klebonas ir dekanas.

Bolševikų pirmos okupacijos metu turėjo slapstytis. Vokiečiam užėjus, dėl memorandumo, kurį pasirašė drauge su buv. prezidentu dr. K. Grinium ir agr. J. Aleksa, buvo suimtas ir išvežtas Vokietijon. Pradžioje buvo laikomas Eitkūnų ir Tilžės kalėjimuose, paskui internuotas Regensburgo karmelitų vienuolyne Bavarijoje. Karui pasibaigus, 1945-55 buvo Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLIKo) pirmininku. Lietuvos reikalais lankėsi įvairiose Vakarų Europos valstybėse. Amerikon atvyko 1957. Prelatu pakeltas 1948 rugsėjo 13. Šiuo metu gyvena Chicagoje.

Prel. M. Krupavičius yra žinomas taip pat gausiais savo raštais. Yra daug rašęs įvairiom katalikų laikraščiam ir žurnalams, išleidęs visą eilę brošiūrų ir stambesnių veikalų. Savo raštuose daugiausia lietė socialinius klausimus popiežių enciklikų ir krikščionybės šviesoje. Pasitraukęs iš Vliko pirmininko pareigų, Amerikoje daugiausia dėmesio ir širdies skiria lietuviškumui išlaikyti. Tuo klausimu 1959 yra parašęs specialų veikalą "Lietuviškoji išėjvija", dedikuota kryžiuojamai Lietuvėlei.

Kokius veikalus išleido Lietuvoje

Knygų rinkoje pasirodė J. Dovydaičio romanai "Zydrieji ežerai", L. Janušytės satyrų rinktinė "Tiki pasimatymo", J. Jakšto eilėraščių rinkinys "Baltai vidudieniai". Tai lietuvių veikalai. Nelietuvių — G. Ošerovičiaus, žydų rašytojo, gyvenančio Lietuvoje, poezijos rinktinė lietuvių kalba "Pažinimo medis", rusų rašytojo A. Fadejevo romanai "Jaunoji gvardija", trečias leidimas, ruso E. Kazakevičiaus apysaka apie Leniną "Mėlynasis sąsiuvinis", vertimas, Lietuvoje gyvenančio rusų rašytojo K. Vorobjovo apysakos "Žuvė prie Maskvos", vertimas, lenkų rašytojo T. Brizos "Šventosios Rotos tribunolas" — apie Vatikaną, taip pat T. Dreizerio romanai "Amerikoniškąji tragedija" ir E. Hemingvėjaus "Žaliosios Afrikos kalvos".

Ten buvo jau apie dešimt suimtų. Tarp jų ir akademijos dėstytojas M. Lukošius, vienas agronomas iš selekcinės stoties, šoferis Vladas Danielius, sargas Morkūnas ir dar keletas sargų bei darbininkų, kurių pavardžių neprisimenu. Visi buvome susodinti ant grindų, rankas turėjom laikyti užpakaly, nekaltėti nė žodžio. Tegalėjome tik žvilgsniais vienas su kitu pasidalyti. Apie trečią valandą ryto išgirdome girdžiantį sniegą, automatų barškėjimą, sunkius karinius žingsnius prie akademijos raštinės. Komanda: "Stot! Po vieną lauk!" Išvarė mus ant kelio. Išrikiavo po vieną. Priekyje ėjo 4 ar 6 sargybinių, iš šono prie kiekvieno suimtojo po sargybinių ir iš užpakalio taip pat 4 ar 6. Apie dešimt suimtųjų ir trisdešimt sargybinių. (Bus daugiau)

VINCAS NELAIMĖ

Dotnuvoje 1944

(2) Pradėjo nuo prof. kun. F. Kemešio. Sužinojome, kad su-ėmė buvusį akademijos buhalterį, ūkvedį, seniūną, keletą sargų, keletą studentų. Kiekvienas buvo netikras dėl savo rytdienos. Visi pritrilo. Buvo žinia, kad per tardymus kiekvienas buvo įpareigojamas pranešinėti saugumui apie kitus. Pakvietė tardyti ir mane.

Tardytojas rusas Fominas su manim buvo, palyginti, mandagus. Gražumu norėjo iškvosti iš manęs apie gyvenimą akademijoje vokiečių laikais. Liepė man raštu parašyti viską, ką žinau: apie studentų nusistatymą, kas skaito slaptus laikraštukus, kas juos platina, kokis to ar kito nusistatymas. Davė man savaitę laiko. Priminė, kad saugumas žinąs, jog aš buvau partizanas 1941, ir todėl aš turis atpinti savo kalbę. Išėjęs nežinojau ką daryti. Naktim nemiegojau. Eiti į mišką? Bet iš ten vežimais vežė nukautus vyrus ir sekmdieniais dėlioję prie bažnyčių, kad dau-

giau matytų. Taip padarė ir Dotnuvoje. Pačiame miestely išmetė lavonus prie bažnyčios, o akademijoje — tarp bendrabučio ir bažnytėlės, kur visi turėjo praėti. Ant vieno iš lavonų buvo prikabinatas užrašas: "Studentas Pabarčius — banditų vadas". Tai buvo ketvirtosios studentas leitenantas. Pabarčiaus gimines ištrėmė, turįta nusavino.

Apie Survilikiškį daug vyrų buvo sugalvoję pasislėpti aukšto-se eglėse. Enkavedistai tai su-daugino. Eidami per mišką, šau-dė į eglės iš automatų. Taip buvo nukautas ir vienas mano kariuomenės laikų draugas, ūkininko sūnus Mykolaitis.

Buvo atsitikimų, kad milicini-ninkai, varydami sugautus vy-rukus, tyčiom nušaudavo, o pak-skelbdavo, kad jie bėge. Taip pasielgė jaunas milieininkas Ku-liavas, Dotnuvos akademijos valgyklos vyresniojo virėjo sū-nus, kuris po to savo žygio buvo pakeltas į aukštesnį laips-nį ir apdovanotas medaliu.

Naujuose Metuose. — Prieš

Naujus Metus daugelis stude-n-tų išvyko atostogų namo, bet daugelis ir pasilikio akademijoje, nes buvo pavojinga vykti namo, kur siautė enkavedistai.

Akademijos patalpose prieš pat Naujus Metus buvo apsis-to-jęs rusų aviacijos dalinys Daugiausia karininkai lakūnai. Kareiviai buvo apgyvendinti kaimuose prie aerodromo. Pasilikę studentai rengėme Nau-jų Metų sutikimą valgyklos salėje, kuri buvo išlikusiame mergaičių bendrabučio rūsyje. Buvo numatyta sutikti be šo-riki ir be muzikos. Bet salės to-kiam reikalui paprasė aviacijos karinė vadovybė. Atsakyti nebuvo galima. Kai mes primi-nėme, kad studentai buvo čia numatę rengti sutikimą, tai pul-kininkas pasiūlė sutikti Nau-jus Metus kartu, nes, girdi, be studentų nebus su kuo pa-žinoti. Atsakyti irgi nebuvo kaip. Susilaukėm pasipriešini-mo betgi iš savo studentų. Kai jom pasakėm apie šokių ir mu-ziką ir bendrą susitikimą su raudonarmiečiais, jos griežtai atsakė dalyvauti. Tik po ilgo įtikinėjimo sutiko dalyvauti ke-letas studentų ir valgyklos darbininkės.

Prisirinko apie pusšimtis ka-rininkų ir kelios uniformuotos merginos — irgi lukūnės. Kele-tas mergaičių buvo neuniformu-otos. Jos sėdėjo ir šoko tik su aukštaisiais karininkais. Vie-

na 18-19 metų mergina per vi-są vakarą sėdėjo ar šoko tik su politiniu vadovu, kurio krūtinė buvo papuošta daugybe meda-lių ir ordinų, o visoj jo išvaiz-doje krito į akis labai jau iš-lenktos kojos ir ilga ilga kum-pa nosis. Jis pasakė ir Naujų Metų sutikimo kalbą, baigda-mas daugiaaukšte pagarpa tik-vui ir mokytojui Stalinui. Tik kai nuaidėjo šūviai ir buvo ty-los minutė, galėjai pastebėti kai kurių karių veiduose ašarų žymes. Negalėjo sulaukyti aša-rų ir mūsų studentės net ir vy-rai. Ženklas ir vienu ir kitu tas pats, bet kas slėpėsi už tų žen-klų, kokios skirtingos mintys ašaras išspaudė — kam spėlio-ti.

Kaip apie 1 val. nakties ėjo-me namo, vakarų pusėje orą virpino sunkūs bombonešiai, aidėjo trenksmai ir švietė gais-riai. Atsakyti irgi nebuvo kaip. Susilaukėm pasipriešini-mo betgi iš savo studentų. Kai jom pasakėm apie šokių ir mu-ziką ir bendrą susitikimą su raudonarmiečiais, jos griežtai atsakė dalyvauti. Tik po ilgo įtikinėjimo sutiko dalyvauti ke-letas studentų ir valgyklos darbininkės.

Seniūną suėmė — Sausio 1 ar 2 suėmė akademijos sody-bos seniūnu Stasį Ulvydą. Jis buvo seniūnu ir vokiečių oku-pacijos slaikais. Turėjo gerai ži-noti apie akademijos gyventov-us — profesorius ir studentus. Kai Ulvydo žmona grįžo iš Dotnuvos valsčiaus daboklės, kur laikinai buvo suimtieji, ji

buvo labai nusiminusi. Sužino-jusi ten, kad vyras esąs labai sumuštas. Kiek teko Ulvydą pa-žinti, tai buvo ramus, tylus, gan geras žmogus. Akademijos va-dovybė juo buvo pasitikėjusi ir paskyrusi vyresnioju sargu. Jis buvo padėjęs gelbėti mok-los priemones iš degančios aka-demijos. Jis veik vienintelis nepasitraukė iš akademijos so-dybos fronto eigos metu ir vos vos nežuvo.

Po Ulvydo suėmimo, pajutau, kad bus atėjusi ir mano eilė.

Dvi apsisprendimo dienos.— Tardytojas griežtai priminė, kad aš esu buvęs policininkas, vokiečiam ateinant partizanas. Išakė man viską nuo A iki Z surašyti. Ir tam davė man porą dienų. Aš galvoju kitą rytą patarė man ir prof. F. Kemešis. Bet turėjau porą dienų, tad nesiskubinau ir norėjau dar pa-sitarti su draugais. Sausio 4 su-tarėm, kad jie paskelbs, jog aš staiga susirgęs ir išvykęs gydy-tis. Grįžau iš jų namo galvodam-s, ką pasiimti su savim, ką palikti pas šeimininkus. Bet prie namų mane staiga priver-tė sustoti ir apsigręžti įsaky-mas: "Stoi, ruki verch!". Prie nosies prikištą automatą bu-vo užtenkamas argumentas, kad paklausyčiau įsakymo eiti į mano kaimyno butą. Ten bu-vo dar keletas ginkluotų sargy-

binių ir mano tardytojas Fomi-nas.

Kelionė ne sava valia. — Kai-mynas, kuris buvo akademijos technikinis darbininkas, buvo tylus žmogus. Niekas nesitikė-jomo, kad ir prie jo kabintųsi. Dabar jis stovėjo iškelto ranko-kom, o sargybinis darė kratą ju drabužiuose. Pasiėmė pinigė-nę, portcigara, degtukus, paga-liau ir diržą iš kelnų. Smulkiai iškrėtė butą. Vis reikalavo atiduoti ginklą. Kratos metu ju žmona ir sūnus turėjo stovėti kambario pasieni ir nejudėti. Kai čia baigė, persikėlė į ma-no kambarėlį, kuriame aš gyve-nau su draugu, pirmo kurso studentu.

Kambarys iš vakaro buvo gerai prikūrentas, o lauke bu-vo 30 laipsnių šalčio. Net Fomi-nas pareiškė, kad maloni šiluma ir kambarys esąs per ge-ras liaudies priešui.

Paėmė visus laiškus, nuotraukas, dokumentus. Ir čia rei-ka-lavo pasakyti, kur turiu gink-lą. Paskui nusivarė vėl pas kai-myną. Kai jo žmona puolėsi at-sisveikinti vyrą, sargybinis pa-sityčiojo: "Nenusimink, mes pakeisime vyrą".

Išlydėti ašarų ir automatų, at-sidūrėme gatvėje. Šaltis kibo į skruostus ir nosį, bet rankas turėjome laikyti užpakalyje, ei-ti tiesiai ir nesidairyti, nes ki-taip būsią šaujama be išpėji-mo. Nuvarė ir akademijos rašti-

Vienybės ir darbo keliu

Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos konferencija (2)

PUTNAM, CONN., statomi arkivysk. J. Matulaičio senelių namai. Prie paveiklo prel. P. Juras ir motinėle Augusta. Nuotr. B. Kerbelienės.

RAUDONDVARIO MOKSLO METŲ VEIKLA IR UŽBAIGA

Putnam, Conn. — Gegužės 25 buvo mokslo metų užbaigimo programa. Bendrabučio šeimos atsiveikimas prasidėjo iškilminga vakariene, kurios metu graduantėms buvo prisegta gelė ir jos pasodintos prie garbės stalo. Salėje buvo programa ir mokslo metų veiklos pranešimas.

Salia valstybinio kurso praėta lituanistinis. Buvo dėstoma Lietuvos istorija, literatūra, gramatika, lietuvių kalba, dainos, tautiniai šokiai, rankdarbiai. Lituanistinio kurso matomas rezultatas — Lietuviškos vestuvės — buvo išpildytos penkis kartus lietuvių kolonijose. Tris kartus lietuvių liaudies menas buvo pristatytas svetimtaučiam mūsų dainomis, tautiniais šokiais ir rūbais. Šešios meninės programos tautinės kultūros dvasioje buvo išpildytos Putnamo sodyboje. Mergaitės buvo išjungusios į eilę programų mokykloje, kur irgi reikėjo laiko. Jos išmoko du prancūzų tautinius šokius (mokė sesuo M. Cordia) ir kelis kartus programų metu išpildė mokykloje.

Bendrabuty veikia skautės, ateitininkės studentės ir moksleivės, Dainavos klubas, kuriam priklauso tik studentės. Dvi studentės (Marija Narkutė ir Vitalija Noreikaitė) įeina į Putnamo apylinkės Lietuvių Bendruomenės valdybą. Dainavos klubas Vasario 16 proga Annahursto kolegijoje paruošė Lietuvos nepriklausomybės minėjimo programą, kurioje dalyvavo keli šimtai universitetinio jaunimo, kolegijos profesūra ir eilė svečių iš amerikiečių. Ta proga kolegijos patalpose buvo paruošta lietuvių liaudies meno

parodėlė. Klubo narės dėvėjo tautinius rūbus.

Nuo šių mokslo metų pradžios ateitininkės ir skautės padariusios 29 susirinkimus įvairiomis temomis. Šeši iš jų studijiniai buvo padaryti kartu. Diskutuota inteligentiškumas ir asmenybės ugdymas, šeiminiškumas, tautiškumas, visuomeniškumas, katalikiškumas, komunizmas, rūkymas, alkoholio kenksmingumas ir kitos jaunimui aktualios problemos. Skautės ir ateitininkės suruošė savo metines šventes. Abi šventės buvo gausios svečių ir gražiai paruoštos. Abi šios organizacijos veikia pavyzdinai, sutartinai, dauguma mergaičių priklauso abiem organizacijoms.

Gyvendamos bendrabuty darėmės geriau sugyvenamos, geresnės mergaitės. Kitos pasidarė gan pavyzdingos. Vieną išrinkome pavyzdingiausią — Onutę Budrevičiūtę.

Apie lituanistinį kursą pranešimą padarė sesuo M. Felicija ir paskelbė premijų laimėtojas: už padarytą pirmų metų pažangą premiją (25 dol.) laimėjo studentė Gražina Šimkutė (iš N. J.) iš moksleivių už pažangumą — graduantė Teresė Neimanaitė (iš Cleveland, Ohio), už vispusišką dalykų žinojimą — Teresė Durickaitė (iš Newton, Mass.).

Toliau sekė meninė dalis. Du prancūzų tautinius šokius išpildė moksleivės, baletą (La Bacarolle — Hoffman) — Raminta Kalėdaitė ir Ramunė Motiejūnaitė. „Atsiveikinant“ poetinį vaizdelį išpildė Regina Petrikonytė, Marija Narkutė, Teresė Durickaitė, Liucija Narkutė. Dauguma tikimės sekančiais metais pasimatyti ir rasti naujų veidų.

Šiais metais baigė studentės Regina Cepulytė iš Middle Village, N.Y. Rima Kucinaitė — Brockton, Mass. Moksleivės — Marytė Bačanskaitė (Jamaica, N.Y.), Lidija ir Milda Gorinaitės (Chicago), Raminta Kalėdaitė (Kolumbija, P. Amerika), Teresė Neimanaitė (Cleveland, Ohio), Laima Dalankauskaitė (New Britain), Joana Gataveckaitė (Toronto), Laima Rastenytė (Detroit, Michigan).

Bendrabuty vietos labai ribotos. Norinčios turi paskubėti, registruotis, kad nebūtų per vėlu. **Raudondvario Gyventojai.**

LIETUVOS GEGUTĖ — PRANAŠĖ

JONAS MISKINIS

gegutė sode kur nors ant medžio viršūnės pradeda kukuoti, tai suaugusi mergina ir sako:

— Gegutė raiboji, pakukuok, sparneliai paplaskok ir pasakyk, keli gi medeliai man pas tėvelius būti.

Gegutei kukuojant skaitoma, kiek kartų sukukuos. Tai tiek dar metų turės laukti, kol ištėkės. Kitos, pamačiusios gegutę, taip dainuoja:

Gegute brangioji,
Tu gegutėle raiboji,
Brolių arklius ganydama,
Sakyk, kada aš vyrą gausiu?

Senoliai tikėdavo, kad dievai labai našlaidži gailėdavosi, todėl jas paversdavo gegutėmis.

Senovėje lietuviai gegutę laikydavo pranašu. Tai kalbama ne tik padavimuose, bet ryškiai atsispindi ir liaudies dainose. Pavyzdžiui:

Oi užkit, gauskit girioj medeliai,

Maži mano broleliai,
Oi užaugas, užaugas mano broleliai,
Iškirs girioj medelius.
Giružėj kinto, pagirij tašė,
Ant vieškio vežė.
Oi ir pastatė margą dvarelį,
Ant aštuonių kampelių.
Į kampelį po gegutėlę,
Kurios kas rytelis kukavo:
Kol iškukavo, kol išlingavo
Motušės dukrelę...

Kaimo jaunimas švedavo gegutės šventę. Vienur per Velykas, kitur per Sekmines. Susirinkę erdvioj pirkioje ar kieme, dainuodami šokdavo gegutės šokį. Susikabinę ratu, rato vidury pasodindavo ant mažo suolelio tamsia skarele užrištomis akimis mergaitę, gegutę pavadinta, visi ratu aplink ją sukavosi ir po kiekvieno apsisukimo berniukai, prieję prie sėdinčios „gegutės“, paliesdavo jos ranką ir linksmi dainuodavo:

Karalaitė, gegutė kuku, kuku
Aš tavo brolelis, kuku, kuku!

Sveikinimai

Svečiam pagerbti vakarienę suruošė vietos skyrius. Ypatin-gai gražiai ją pravedė Pr. Razgaitis. Šalia konferencijos dalyvių dalyvavo gražus būrys įvairių organizacijų atstovų, iš viso per šimtinę. Visa eilė žmonių sveikino konferenciją žodžiu ir raštu.

ALRK Federacijos, Katalikų Susivienijimo, Lietuvių Fondo bei Darbo Federacijos vardu sveikino dr. V. Simaitis, „Dirvos“ laikraščio vyr. redaktorius J. Čiuberkis, Lietuvių Fornto Bičiulių — p. Ake-laitis, Vienybės Sąjūdžio — K. Ziedonis, vietos Alto skyriaus — inž. A. Pautienis, ALB Clevelando I-sios apylinkės-pirm. F. Eidimtas, II-sios apylinkės pirm. p. Mikšys, Clevelando lietuvių demokratių grupių prezidiumo — pirm. A. Semeta (sveikino ir Lietuvių Darbininkų Sąjungos vardu) ir kt. Raštu sveikino arti 30 asmenų ir organizacijų. Tarp jų vysk. V. Brizgys, Lietuvos atstovas dr. J. Kajeckas, Viikas, Alto pirm. L. Simutis, JAV Tarybos pirm. St. Barzdukas, Ūkininkų Sąjunga, LVLS Centro Komiteto pirm. J. Daugėla, Italijos krikščionių demokratų partija, LAS Amerikos vietininkijos pirm. J. Virbalis, CDUCE pirm. prof. A. Prochazka, CDUCE jaunimo sekcija iš Paryžiaus, prel. J. Balkūnas, prel. Jg. Deksnys ir kt.

Naujo pirmininko žodis

Konferencija praėjo vienybės ir atnaujinto darbo dvasia. Ji ne tik išreiškė savo pritarimą politinei lietuvių vienybei Vilke, bet pasiryžo dar uoliau dirbti laisvinimo darbą ir energingiau sukursti krikščionių demokratų gretose — vidaus organizacijos reikaluose. Konferenciją užbaigdamas OK pirm. A.J. Kasulaitis pabrėžė reikalą labiau sukursti organizacijos viduje, ypačiai kreipiant dėmesį į jaunimą, dar kiekiau dirbti Lietuvos laisvinimo fronte ir dar uoliau remti Vilką ir jo pastangas, palaikyti nuosirdžius ryšius su visomis lietuvių politinėmis grupėmis. Priminė ir didesnės lietuvių katalikų vienybės reikalą. (a.e.)

Jei „gegutė“ iš balso atspėdavo, kas palietė jos ranką, tai tada tas arba ta užima gegutės vietą.

Vila

JŪRATĖ

atidaroma vasarą, nuo birželio 27 iki rugpjūčio 15

Geras, sveikas lietuviškas maistas, šiltas Atlanto vanduo, 5 min. pėsčiam iki gražaus paplūdimio.

Maloniai prašau užsakyti kambarius iš anksto adresu:

P. O. Box 307
West Hyannis Port
Cape Cod, Mass.
Telefonas:
Hyannis - Code 617 - 775-9216

Vasaros atostogas

be rūpesčių praleisti maloniai kviečiame S.M. Lušų ir B.L. Veitų

MĚSKOS ir MĚŠKIUKO vasarvietėje

42 Beach St., Monument Beach
CAPE COD, MASS.
Tel. 759 - 3251 (617)

Plačiai žinoma ir visų mėgstama vasaravimo vieta prie Atlanto: Rami aplinka, nešaltas vanduo, puikus smėlio paplūdimys • Geras maistas, nuosirdus patarnavimas, jauki lietuviškos šeimos nuotaika • Valtis žuvalimui, sail-fish buravimui, teniso aikštė ir ping-pong stalas • Muzikali pianos, Hi-Fi su plokštelių rinkiniu ir Televizija • Tėvams vaikams išvykus — prižiūrimi vaikai. Sezonas pradžia: birželio 20 d. Užsiskaitymai iš anksto labai pageidaujami. Iki birželio 20 d. kreiptis: S.M. Lušys, 88-01 104th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Telef. VI 9-1193 (212). Po birželio 20 — Vilos MĚSKA adresu.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

BANGA

CAPE COD'E, MASS.
GREAT MARSH RD.
CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno Golfo srovės šildomo garšaus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri namukai; patiemis galima gamintis valgi.
- Skanus lietuviški valgiai.
- Grynas pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
- Svečiams be nuosavų automobilių — transportacija ir iš paplūdimio.
- Salia „Bangos“ randasi ežeras su viešu paplūdimiu. Žuvalimo mėgėjams yra laivelis.
- Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakytais kreiptis šiuo adresu: A. PAKŠTYS 74 Alicia Rd. Dorchester, Mass. 02124 Tel. 282-8046 o po birželio 20 d. į Bangą Box 188, Centerville Cape Cod, Mass. Tel. SP 5-4633

Džiaugsmą, poilsą ir sveikatą jums suteiks atostogos prie Adiron-dakų kalnų perlo —

LAKE GEORGE, N. Y.

lietuvių Slyvnyų vasarvietėje

Blue Water MANOR

vienoje pirmaujančių visame Lake George rajone

KALNŲ oras, nuostabi gamta — ežeras vienas iš gražiausių pasaulyje su 300 salų ir kristoliniu vandeniu. PATOGIOS patalpos, geras maistas

SVEČIAMS NEMOKAMAI: nuosavas 500 pėdų pločio puikus pliažas, kasdieninės išvykos motorlaiviu, vandens ski (yra instruktoriai), įvairios valtys — irklinės, burinės, canoes ir kt. Maudymosi baseinas stikliniame pastate. Tenisas, ping-pong, krocketas ir tt. Vakaraus salėje koncertai, vaidinimai, šokiai ir kt. pramogos.

IDEALI VIETA JAUNAVEDŽIAMS. Šalia vasarvietės išnuomojamos patalpos ir be maisto (su įrengtomis virtuvėmis).

Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Vasarvietė skelbiama N.Y. Times ir Daily News sekmad. laidose.

Rezervacijų ir informacijų reikalu kreiptis:

BLUE WATER MANOR

DIAMOND POINT, N. Y.

Tel. (518) NH 4-5071

LAKE GEORGE prie Blue Water Vasarvietės.

Nuotr. V. Maželis

CAPE COD CRAIGVILLE BEACH

VASARVIETĖ JŪRA

Pranešame, kad vasaravimo sezonas prasideda birželio 18. JŪRA yra West-Hyannisporto, Marie Ave., ketvirtis mylios nuo žinomo šiltosios srovės paplūdimio Craigville Beach. Graži rami aplinka, geras lietuviškas maistas, jaukus kambariai suteiks kiekvienam gerą poilsį. Užsiskaitant kreiptis:

O. SLEPAVICIENĖ
P. O. Box 307
Centerville, Mass. 02632
Telefonas:
Hyannis, Code 617, 775-4146

Parduodamas vasaravimui Windsor, netoli Newburgh, N.Y., yra 4 akrai žemės su nuostabiomis savo ežerų; moderniška virtuvė, salionas, 3 miegamieji kambariai. Žuvalimas, laivavimas, tenisas. Skambinti vakaraus 212 BU 7-9711.

Vinco Krėvės mokykla

Philadelphia, Pa. — LB šeštadieninė mokykla birželio 7 po mišių šv. Andriejaus bažnyčioje, turėjo ne tik mokslo metų užbaigtuves, bet ir "krikštynas". Mat, daugeliui šeštadienių mokyklų turint kurio nors žymaus lietuvių tautos veikėjo vardą, ir Philadelphia mokykla pasirinko šiame mieste savo gyvenimo saulėlydį praleidusio ir čia amžinam poilsiui užmigusio V. Krėvės vardą. Oficialųjį "krikštynų" aktą labai daliai surašytą arch. J. Stelmoko, pasirašė mokyklos globėjas šv. Andriejaus klebonas kun. J. Cepukaitis, LB Philadelphia apylinkės pirm. inž. J. Ardy, mokyklos vedėja G. Maciūnienė ir tėvų komiteto pirm. P. Vaškeliene. Į iškilmes atsilankiusios Krėvėnės ir Krėvaitė-Mošinskienės mokinės prisegė gėlių. Šių metų abiturientas Vyt. Maciūnas trumpai pakalbėjo apie Krėvę, paminėdamas, kad jam geriausiai patikęs Krėvės "Milžinkapis", nes jis parodė, kad senovės lietuvių buvo nemažiau narsūs negu karaliaus Arturo riteriai, karžygs Rolandas ar šiaurės vikingai, apie kuriuos jis skaitęs angliškose knygose. Po to septyntokai — A. Salčiūnaitė, D. Vaškelytė ir R. Juzaitis — paskaitė "Milžinkapį", pianinu padėdinti Vyt. Maciūnui.

Mokyklos vedėjai padarius trumpą pranešimą apie mokyklos praeitį metų darbą, mokiniai gavo pažymėjimus. LB pirm. inž. J. Ardy pažymėjimą ir Bendruomenės dovaną (B. Kvicklio naują knygą "Mūsų Lietuva") įteikė šiemet mokyklą užbaigusiam Vyt. Maciūnui, kuris padėkojo visų mokinių vardu ir pabaigai paskambino Mozarto Rondeau. Buvo sugie-

dotas Lietuvos himnas. Pamaldų metu bažnyčioje solo giedojo mokytoja O. Salčiūnienė. Mokykla išsiskirstė atostogom.

N. N.

Ruoškimės lietuvių dienai!

Gražusis vasaros metas kiekvieną vilioja, ištrūkus iš miesto dulkių ir triukšmo, gamtos grožiu pasidžiaugti, tyru oru atsikvėpti ir aplinkos ramybe dvasią atgaivinti.

Philadelphia lietuvių bendruomenė, susitarusi su vietos organizacijų ir sambūrių atstovais, birželio 21 ruošia didingą bei šaunią lietuvių dieną-gėgužinę. Ji įvyks Čepo sode, Bell-

mawro vietovėje, 121 Stanley Ave., N.J.

Lietuvių dienos rengimo komitetas smarkiai dirba ir stengiasi kuo geriausiai suplaukiasiai lietuvių visuomenei pasitarnauti. Visi savo atsilankymu bus patenkinti. Išgirsime malonias ir skambias lietuvių dainas, geresimės tautiniais šokiais. Sokiams gros puikus orkestras. Bus ir šokių varžybos. Bus proga linksmai pasibūčiuoti, draugus ir kaimynus susitikti ir naujas pažintis užmegsti. Seimininkės pagamins skanių užkandžių.

Visi kviečiami, visi laukiami!

J.B.-is

BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Los Angeles, Calif. — Birželio įvykiais vadiname tuos skaudžiusius ir heroinius įvykius, kuriais gausiai perpinta naujoji Lietuva ir lietuvių tautos istorija: birželio mėnesį priešas užurpavo Lietuvos laisvę, birželio mėnesį vyko baisieji trėmimai į Sibirą, birželio mėnesį lietuvių tauta sukilo ir kruvinose kovose, kad ir trumpam, vėl buvo išsikovojoji sau laisvę ir nepriklausomybę.

Tiems įvykiams prisiminti ir savo dvasiai tolimesnėje kovoje už Lietuvos laisvę užgrūdinti birželio 28 (sekmadienį) 12:30 val. šv. Kazimiero parapijos salėje ruošiamas birželio įvykių minėjimas. Visi Los Angeles lietuviai kviečiami minėjime dalyvauti.

Minėjime sutiko dalyvauti ir žodį tarti Lietuvos konsulas dr. Julius J. Bielskis ir pora žymių amerikiečių kalbėtojų, jų tarpe žinomas antikomunistas žurnalistas, Herald-Examiner nuolatinis kolumnistas Georg

Todt, kurio straipsnis Lietuvos laisvės reikalui vėl neseniai tilpo minėtame dienraštyje.

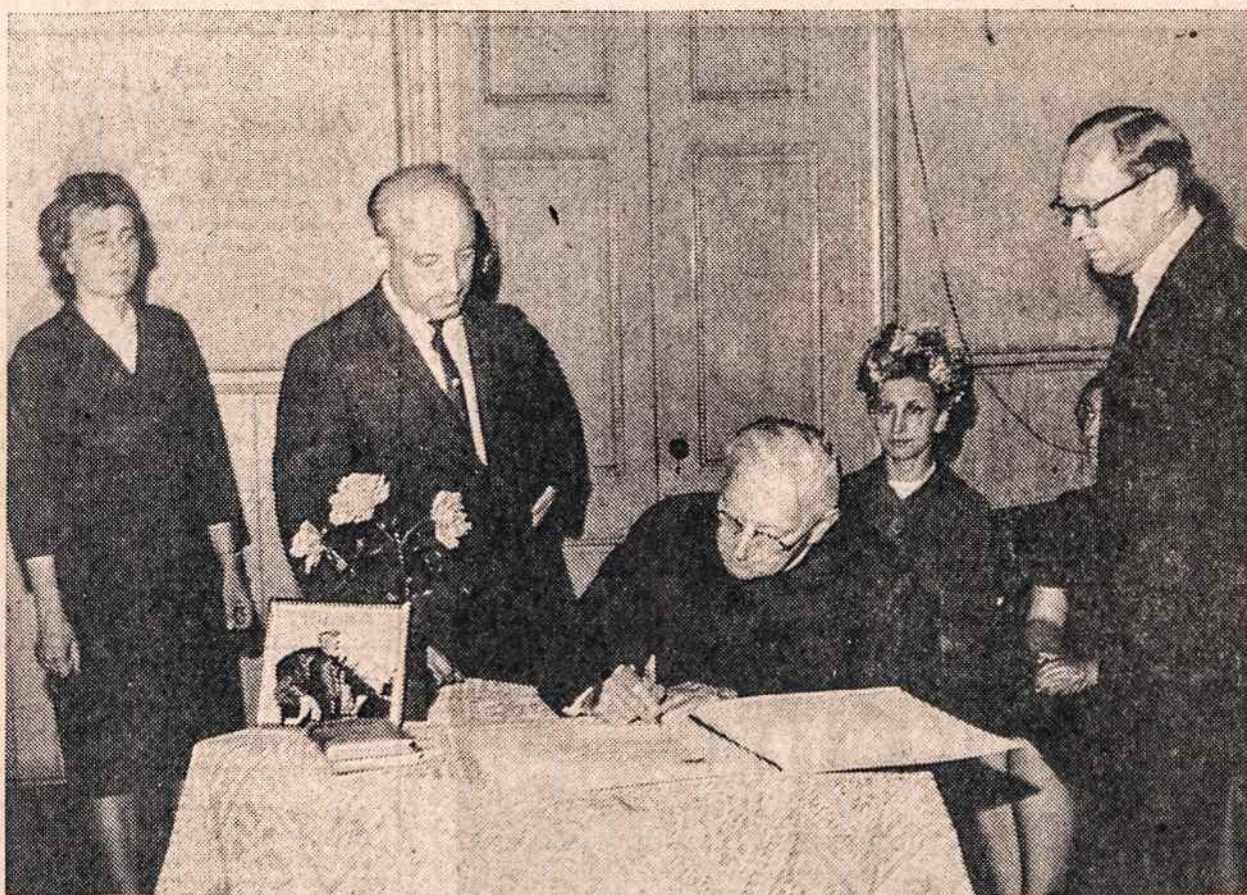
Meninėje dalyje pasirodys populiariusis muzikės G. Gudauskienės vedamas jaunimo orkestras, o taip pat po vieną numerį atliks latvių bei estų menininkai.

Minėjimą rengia vietos Alto valdyba, kuriai pirmininkauja inž. Balys Ciurlionis. A.I.

BALFO ATSISAUKIMAS

Cleveland, Ohio. — Balso 55 skyriaus valdyba, laikydama birželio mėnesį Balso mėnesiu, ragina visus lietuvius gyvenančius šio skyriaus ribose, tuojau sumokėti už 1964 metus nario mokesčių. Nario mokesčiai visai mažas — vienam asmeniui tik vienas doleris, o organizacijoms ir draugijoms — penki doleriai.

Mes labai pageidautumėm, kad šį mūsų atsisaukimą tuojau įvykdytumėt, nes šiais metais Balfui sueina 20 metų. Šios

PHILADELPHIJA, PA. L. B. šeštadieninės mokyklos globėjas, šv. Andriejaus klebonas kun. J. Cepukaitis pasirašo aktą, kuriuo mokykla pavadinta Vinco Krėvės vardu. Nuotr. V. Gruzdzio.

PAGERBĖ MUZIKĄ JURGI PETKAITIŲ

Hartford, Conn. — Šiais metais sukanka 15 metų, kaip

sukakties proga spalio 17 įvyks Balso seimas New Yorke. Ten bus skelbiama, kiek kuris skyrius turi narių.

Be to kaip visiems žinoma, Balso Centro reikalų vedėjas kun. L. Jankus Lietuvos okupanto yra apšmeižtas ir net "nuteistas"... Kad ir toks menkas dalykėlis kaip nario mokesčio sumokėjimas, jau bus mūsų visų pasisakymas, kad mes reaguojam prieš bet kokius okupanto šmeižtus.

Visų patogumui mes esam išsiuntinę vokelius, kuriuos ir prašoma, nelaikant pakartojimų, pirminimų gražinti kartu su nario mokesčiu. Kas vokielių nebūtų gavęs, maloniai prašomas nario mokesčių siūsti skyriaus valdybos išdininkei Jonui Balbatui, 19711 Muskoka Ave., Cleveland, Ohio 44119.

Balso 55 sk. valdyba

mo kalbų, skaniai pavalgyta, Irenai ir Jurgiui įteikta dovanų ir sugiedota Ilgiausių metų. Jurgis ir Irena Petkaičiai yra dar jauni žmonės. Augina du sūnus: Petrą ir Tomą-Viktorą. Vyresnysis yra 9 metų, mokyklinio amžiaus, lanko liuanistinę mokyklą; antrasis dar tik dvejų metų.

J. Petkaičiai du kartu yra baigę kolegiją-universitetą: 1954 Hartfordo muzikos kolegiją ir 1960 Hartfordo universitete muzikos pedagogiką. Muzikos mokytojo darbą dirba Colchesterio dviejuose mokyklose — dėsoto vokalinę ir instrumentalinę muziką. Yra ten suorganizavęs pučiamųjų instrumentų orkestrą, su kuriuo kartą koncertavo Hartforde. Amerikiečių vaikus jis moko ir lietuviškų melodijų.

Pobūvyje dalyvavo choristai ir svečiai iš Hartfordo, Manchesterio, New Britaino ir kitų vietovių. Buvo atsilankę ir šv. Trejybės lietuvių parapijos klebonas kun. J. Matutis ir kun. A. Karalis. Pasakyta sveikini-

terbury choras, vadovaujamas muzika A. Aleksio.

Popiet 3 val. įvyks koncertinė ir meninė programa, kurią išpildys taip pat šv. Juozapo parapijos choras su savo solistais. Žodį tars Stasys Vaičaitis iš North Providence, R. I. vienas iš pirmųjų Marianapolio alumnų. Šiuo metu jis eina atsakingas pareigas pašto įstaigoje ir atliekamu laiku mokytoja.

Tėv. Valentinas Atkočius MIC, dabartinis Marianapolio vienuolyno vyresnysis, nuoširdžiai visus kviečia gausiai dalyvauti Naujos Anglijos lietuvių dienoje, liepos 4, šeštadienį, Marianapolyje, Thompson, Conn. Mišių metu giedos šv. Juozapo lietuvių parapijos Wa-

IŠ VISUR

— Bronius K. Balutis, Lietuvos ministeris Londone, tose savo pareigose yra jau 30 metų. Ta proga jį prisiminė Londono anglų spauda.

— Juzė Taraškevičiūtė birželio 13 baigė medicinos mokslo Northwestern universitete Chicagoje. Yra gimusi Kaune 1938. Tėvai gyvena Waterbury, Conn. Praktikai atlikti išvyksta į San Francisco.

— Bostone šiais metais baigusiujų eilėse yra Onos ir Albino Nevierių dvynukai — Rūta ir Povilas. Rūta baigė Bostono valstybinę kolegiją (State College of Boston); studijavo pedagogiką (B.S. in Education). Povilas baigė Bostono kolegiją (Boston College); mokėsi biznio administracijos (B.S.). Be to, jis gavo jaunesnio leitenanto laipsnį. Graduotų tėveliai surengė vaives Stepono Dariaus posto patalpose. Dalyvavo daug svečių. Visi sveikino ir linkėjo šviesios ateities.

Nevierių dvi vyresnės dukros, mokytojos. Albina yra ištėkėjusi už Vinco Alekno; abu mokytoja Hicksville aukštesnėje mokykloje, Long Island, N. Y. Joana yra ištėkėjusi už Antano J. Salnos iš Harrisono, N. J. Antanas yra baigęs Rutgers universitetą, dirba elektronikos srityje. Dabar gyvena W. Quincy, Mass.

Visa šeima priklauso Lietuvos vyčiam. Tėvas yra IV laipsnio narys ir ilgametis So. Bostono Lietuvių Draugijos sekretorius. Draugas

Tuo būdu supažindina su lietuvių muzikine kultūra ir Lietuva. Savaitgaliais muz. J. Petkaičiai vargoninkauja Kristaus Karaliaus bažnyčioje Bloomfield, Conn.

Irena Petkaičienė yra gera dainininkė, turi gražų balsą, dažnai pasirodo lietuvių rengiamuose pobūviuose.

Hartfordo ir apylinkės lietuvių linki muz. Jurgiui Petkaičiui ir jo šeimai saulėtos ateities.

J. Bernotas

WATERBURY, CONN.

Tragiškųjų birželio įvykių minėjimas Waterbury bus šį šeštadienį, birželio 20. Pradedamas 6:30 v.v. susikaupimu prie lietuviško kryžiaus (prie senosios mokyklos). Ten pat bus padėtas vainikas lietuviams kankiniam pagerbti. Vakare 7 val. šv. Juozapo bažnyčioje bus pamaldos lietuvių tautos intencijai. Tuoj po pamaldų minėjimo programa prie naujosios mokyklos (John, St.). Jei oras būtų nepalankus, tai minėjimas bus mokyklos salėje. Pagrindinė kalbą pasakys inž. Juozas Miklovas. Visi Waterburio ir apylinkės lietuvių kviečiami dalyvauti. Waterburio Alto v-ba

TRYS BROLIUKAI dainuoja: Vygis, Virgis ir Rimas Narbutai Los Angelėje, minint jaunimo ansamblio 15 metų sukaktį. Nuotr. L. Kančausko.

VINCO KRĖVĖS vardo mokyklai baigiant mokslo metus Philadelphiaje. R. Ardytė įteikia gėlių mokyklos globėjui šv. Andriejaus kleb. kun. J. Cepukaičiui. Iš k. į d. G. Maciūnienė — mokyklos vedėja, kun. J. Cepukaitis, M. Krėvėnė, A. Krėvaitė-Mošinskienė, O. Salčiūnienė — mokytoja, B. Volertienė — tėvų komiteto atstovė. Nuotr. V. Gruzdzio.

NAUJ. ANGLIJOS LIETUVIŲ DIENA IR GAIRO SUNAIKINTŲ MARIANAPOLIO PATALPŲ ATSTATYMO FONDO PARĖMIMAS

šeštadienį, liepos 4, 1964

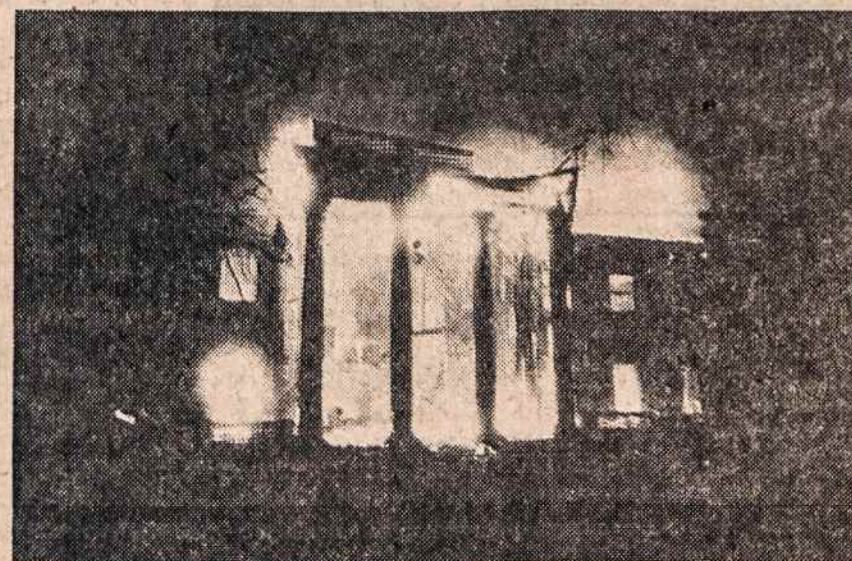
MARIANAPOLIS, THOMPSON, CONN.

PROGRAMA:

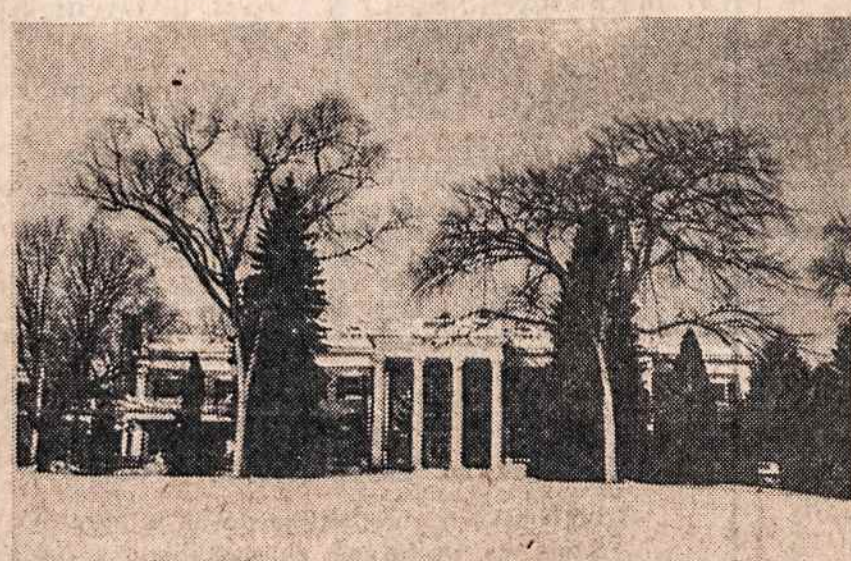
- 11:00 Iškilmingos šv. Mišios ir pamokslas. Mišias aukos Tėvas Petras Barauskis, MIC, Marianapolio ilgametis mokytojas, šiais metais švenčias 25 m. kunigystės sukaktį. Pamokslą sakys kun. Jurgis Vilčiauskas, šv. Antano parapijos klebonas, Ansonia, Conn. Mišių metu giedos šv. Juozapo parapijos choras iš Waterburio, vadovaujant muz. A. Aleksiu.
- 3:00 Meninė programoj dalyvaus šv. Juozapo parapijos choras su solistais, vadovaujant muz. A. Aleksiu. Žodį tars Stasys Vaičaitis, No. Providence, R. I., mokytojas ir Marianapolio alumnas.

Nuoširdžiai kviečia

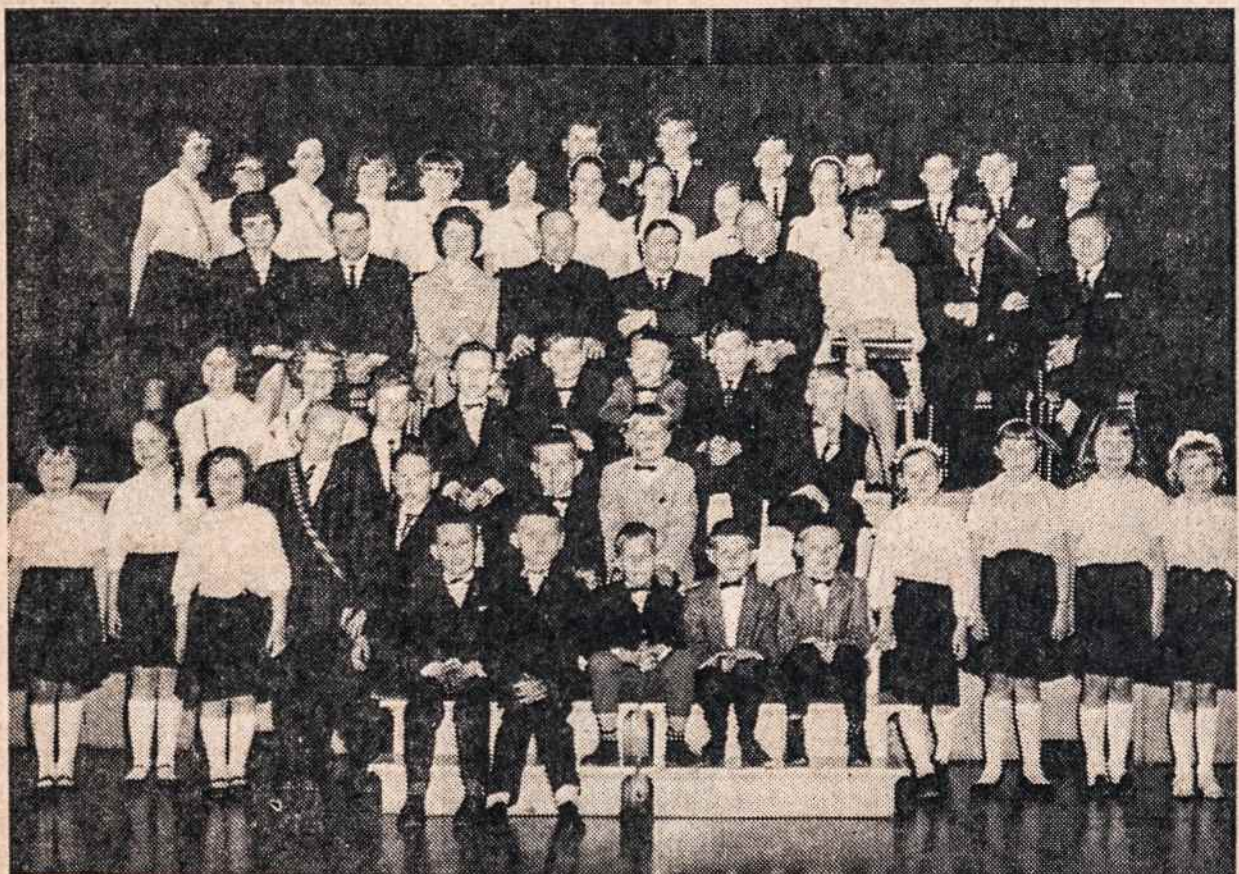
MARIANAPOLIO TĖVAI MARIJONAI

MARIANAPOLIO didysis namas gaisro metu š.m. kovo 5

MARIANAPOLIO didysis namas prieš gaisrą

HAMILTONO ateitininkai moksleiviai savo metinėje šventėje. Viduryje sėdi iš d. į k. prel. J. Tadarauškas, Ateitininkų Federacijos vad. dr. J. Girnius, kun. G. Kijauskas, S.J. Nuotr. A. Jurašičio.

KAITINIMASIS IR NUDEGIMAS SAULĖJE

Jau vėl vasara. Ji traukia į saulę ir vandenį pasimaudyti, pasikaitinti, sustiprinti sveikatą. Bet saulė gali ir pakenkti, ne tik padėti.

Saulė ilgai būnant oda įgauna tamsiai rusvą atspalvį. Tai priklauso nuo pigmento žmogaus odoje. Pigmentui itakos turi ne tiek ultravioletiniai, tiek ir infraraudoni saulės spinduliai.

Senovės graikai nudegusį saulėje laikė sveiku ir pilnu jėgų žmogumi. Ir dabar žmonės saulės nudegimą laiko sveikatos žyme. Iš tikrųjų gi nudegimo laipsnis dar nerodo žmogaus užsigrūdimo.

Saulės spinduliai žmones veikia nevienodai. Blondinai paprastai jautresni saulei negu brunetai, vyrai jautresni negu moterys ir jauni labiau negu suaugę. Nevienodai į saulės šviesą reaguoja ir atskiros žmogaus kūno dalys. Be to, saulės spinduliai stipriai veikia, jei atsispindi nuo sniego, vandens, smėlio, ledo. Turi reikšmės taip pat aukštuma ir saulės spindulių kritimo kampas.

Saulės spinduliai, ypač ultra-

DR. A. GRIGAITIS

violetiniai, žmogaus odoje sukelia eilę sudėtingų vyksmų — skaldo sudėtingus baltymų junginius, ergosteroną pakeičia į vitaminą D ir k. Regimieji saulės spinduliai ir infraraudoni veikia stipriai negu apskritai šilumos šaltinis.

Saulės spinduliai stiprina nervų sistemą, gerina sąvijaumą, apetitą, miegą, darbingumą. Bet tais spinduliais reikia naudotis atsargiai, kad nebūtų odos nudegimo, perkaitimo, saulės smūgio, nervų sistemos suerzinimo. Spinduliais reikia naudotis iš lėto. Žmonėms, kurie turi jautrią nervų sistemą arba yra nusilpusios sveikatos, geriau saulėje visai nesidėginti. Reikia pasitenkinti oro tynėmis arba reikia gauti gydytojo leidimą. Negalima miegoti kaitinimosi metu. Pradžioje kaitintis 10-15 minučių, kasdien galima po tiek pridėti, kol pasieksi nuo pusantros iki pusrėčios valandos. Pradėjus įdegti, nutraukti kaitinimąsi.

Saulės spindulių sąstatas keičiasi. Tai priklauso nuo jos pa-

kilimo dangaus skliaute. Saulei artėjant prie horizonto, nyksta ultravioletiniai spinduliai, lieka raudoni ir infraraudoni. Tuo aiškina raudona saulės spalva jai tekant ir nusileidžiant. Gėlių kvapas ryškesnis anksti rytą ir vėlai vakarą, kada ultravioletinių spindulių veikimas yra sumažėjęs. Labiausiai žmogaus organizmą veikia ultravioletiniai spinduliai. Kuo saulė aukščiau pakyla, tuo daugiau yra tų spindulių. Vadinausi, vidurdienį smarkiausiai veikia žmogų.

Jei kaitinimasis saulėje sukelia malonią sąvijaumą, gerą miegą, apetitą, tai spindulių veikimas yra geras, teigiamas. Neigiamas veikimas sukelia nemiegą, sumažina apetitą, darbingumą, pašiurpsta odą. Besikaitant patariama daugiau vartoti vitaminų, ypač C.

Nudegimas

Daug kas nori kuo greičiau ir daugiau nudegti. Mano, kad bus sveikesni. Tačiau skubus kopinimasis nėra naudingas. Jis kliudo naudingiems saulės spinduliams patekti į odą. Be to, galima gauti toki odos nudegimą — pirmo ar antro laipsnio, — kad sugadys visas atostogas.

Paprastai nudegimas pasirodo tik po kelių valandų. Ligos pradžioje jaučia lengvą karštį kūne, oda parausta, pradeda peršėti, judant atsiranda skausmai. Oda pasidaro tiek jautri, kad negalima paliesti. Sunkesniais nudegimo atvejais atsiranda pūslės. Jos sprogs, odelė išdžiūsta, lupasi ir niežti. Kartais į tokias pūseles papuola infekcija.

Lėtas ir saikus kaitinimasis, kuris nesukelia odos nudegimų ir st'presnių reakcijų, yra naudingas ir padeda sveikatai.

Kai kurios žmonės saulės spinduliai veikia neigiamai: patinsta nosis, paraudonuoja, ant lūpų atsiranda smulkios pūslės, pasidaro žaizda.

Kaip apsaugoti?

Pradėti degintis nuo 10 iki 15 minučių ir kasdien ilginti po tiek pat. Tai duoda laiko pigmento ląstelėm pagaminti apsaugos sluoksnį (tamsią spalvą). Taip pat reikia atkreipti dėmesį į asmeninį jautrumą. Asmuo, neseniai gydytas sulfonamidais, ypač turi būti atsargus.

Apsisaugoti nuo įdėgimo yra visokių tepalų ir skysčių gaunamų vaistinėse. Kai oda stipriai parausta, pabrunksta, labai gerai veikia "gadoment" tepalas ir tam reikalui skirti kremai: kartazono tepalas (niežinti), "phenobarb'ol" tabletės. Kai odą išberia pūslės, reikia kreiptis pas gydytoją. Sunkus saulės nudegimas gali parengti dirvą odos tuberkolozai arba odos vėžiui.

As Long As You Live
you will receive a dependable and good income if you invest your savings in our S. V. D. ANNUITY PLAN
You also share in the great work of the Missions and help in educating Priests & Brothers for the Missions.
Certain tax advantages
A lasting Memorial and remembrances in many Masses and prayers.
Write for free information
SOCIETY OF THE DIVINE WORD
Annuity Dept. GIRARD, PA.

REAL ESTATE
Astoria 2 Family Brick 6 and 6 Rooms Apartments, Near Station and Shopping Price \$34,900.
Come in and tell us your needs Open Sundays, 1 to 5 P.M.
GENOVESE REALTY
37-20 Astoria Blvd RA 8-1120

Houses
BOUGHT FOR CASH
Estates
Over 1000 Homes for Sale
No obligation — Open 7 days
APEX REAL ESTATE
716 E'way, Brooklyn
EV 8-3400 - 1-2-3

MOVERS
Day Phone 5-9196 Night Phone 5-9196
Cypress 8-8250
EMIL A. LANGF
MOVING AND STORAGE
Local and Long Distance Movers
'East or West Lange Move the Best'
731 Melrose Ave., Bronx 55, N. Y.

"For the Best Move" call CL 7-2521
Bogart-Camin Co. Van Service — Moving & Storage serving all 5 Boro and Long Island. From 1 piece to a complete home. Call us for rates and free estimates. Fast, reliable, courteous service. 1205 East 93rd Street, Brooklyn, N. Y.

DISPLAY
Dažai dažymui iš lauko. Mūras, medis, cementas arba "stucco". Dovanai katalozas ir 100 spalvotų 'chins'. Pirmos rūšies įvairūs dažai stogam ir sienom. Kainos nuosiskais. Kreiptis adresu Paint-Point Products Co., Inc., 99 S. 6th Street, Brooklyn, NY Tel. ST 2-4560.

BEAU SEJOUR
Bethpage, Long Island
Off Route 107
Crisp Roast L. I. Duck a Specialty
Open all year — Closed Tues.
Special consideration to religious groups. WE 1-0091

New Classes forming July 6
KAY-LAURE'
For A Beauty Career
• Beginners. Day and evening classes
• Refresher course
• Manicuring course
Free placement service
Write for brochure
KAY-LAURE'
SCHOOL OF BEAUTY CULTURE
New Classes start every Monday
8 Duffy Avenue
Hicksville, N.Y. • Overbrook 1-5313

SAM'S TAXI SERVICE
Radio dispatched Cabs at your door in a Flash — 24 hour service. Cadillac Limousines — for Weddings, Trips, and all occasions. Airport transportation. Tel. GI 2-0500. 51 Richmond Ave., Port Richmond, S.I.

TOURISTS!
WORLD'S FAIR GUESTS
Furnished rooms suitable for families. Also light house keeping. Reasonable daily rates. New Colonial home, 10 minutes to World's Fair. Reservations made on receipt of deposit Call (212) Flushing 8-8639 or write to Albert Kish 151-01 29th Ave. Flushing, N. Y.

St. Jean Baptiste Parish PILGRIMAGES TO CANADA
Visit: Ste Anne de Beaupre
Our Lady of the Cape
St. Joseph's Oratory
Sacred Heart Shrine
EIGHT July 5th to 12th
FULL August 23rd to 30th
DAYS September 20th to 27th
For more details, write or phone: Father Thomas Kenneth 194 East 76th Street, New York 21, N. Y. BUTterfield 8-4666

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291
RESTAURANTS
Suburban dining with a continental flavor
MARCIPIERE
Your Hosts:
Peter Corte - Marco Gardenghi
Rte 110, MELVILLE, L.I. CHapel 9-8221
If you are visiting New York — or just dining out — treat yourself to the **RESTAURANT**
Continental Food at its superb Best 147 E. 60th Street, N. Y. C. TE 8-9739 TE 8-2024

MEI TING RESTAURANT
2 East Jericho Tpke. Huntington Station, L.I. Chinese-American Cuisine at its very best
Wines & Liquors — Facilities for small private Parties
Member of Diners' Club
For reservations call HA 3-5937

PORTOFINO RESTAURANT & COCKTAIL LOUNGE
River Road Piermont on Hudson, N.Y. Enjoy the very finest in dining while overlooking the majestic Hudson. Luncheon Dinners Italian and Continental Cuisine. For res. call 914 9-9889. Your Host — **UMBERTO ORLANDINI**
Open Daily Except Monday

For Better Wedding and Week-End Dancing
TUXEDO BALLROOM
Offer the Finest
Call Fred — RE 4-7335
210 E. 88th Street & 3rd Avenue New York City

The North Shores Newest and Most Different Restaurant
Featuring: 40 varieties of Pancakes & Waffles, Steaks & Chops, Custom Salads and Sandwiches, Southern Fried Chicken, New Cocktail Bar.
JIL'S PANCAKE HOUSE
309 Main St. Huntington Village, N. Y.

BAKERIES
RAY'S ITALIAN BAKERY
45 Railroad Ave., Valley Stream, L.I. — Fresh Bread and Rolls baked daily on our premises. Deliveries made to homes and stores, schools and churches. CO 2-7610

Rengiatės linksmai šventei ar draugijos pobūviui? Užtikrinkite pasisekimą užsakydami tortus pas **JACK STROELL'S BAKE SHOP**, 3434 1/2 E. Tremont Ave., Bronx, N. Y., tel. TY 2-1433. — Tortų, pyragų ir kitų kepsnių specialistai. Tenkiname jūsų pageidavimus.

LONG FRENCH BAKERS Patisserie Birthday and Wedding Cakes designed to your specifications. 1042 Madison Ave. between 79th & 80th Sts., N. Y. C. Open Mon. thru Sat. to 6:30
BU 8-7880 BU 8-0798

STORE — SHOP
ALBERT MAIER, INC. PORK STORE
Geriausią kiaulieną ir kiti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kielbassy" 1927 Washington Ave. Bronx 57, N. Y. TRemont 8-8193

DISPLAY
President John F. Kennedy - Pieta Prints in full color framed, each a magnificent reproduction in glowing colors, overall size 13"x17" — post paid \$3.95. Meuseum Print Editions 195 Hudson St. N.Y.C. 13, N.Y. We invite dealer enquiries on quantity prints framed & unframed all sizes. WO 6-4950.

ARMIENTO STUDIOS
John M. Armiento—Designer, Craftsman. Ecclesiastical windows, leaded windows, stained glass windows — Free Estimates. 104 Railroad Ave., Hackensack, N. J.; 201 HU 9-6181.

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y. Tel. EV 7-2089
JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinų, konjakių, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus tarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

Norite geros meniškios fotografijos —
PORTRETO - SEIMOS - VAIKIŲ
Ivairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Tel. HYacint 7-4677

JAU 22 METAI!
WEVD LIETUVOS ATSIMINIMU
1930 MIL 973 MEG. (FM)
RADIO VALANDA
ŠEŠTADIENIAIS nuo 5 val. 6 val. per
DIREKTORIUS JOKUBAS J.
STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J. WAVEPLY 6-3325, AREA CODE 201

Bendromis jėgomis kurvime stiprią pelningą instituciją!
KVIETIMAS LITAS INVESTING CORP., Inc.
Maloniai kviečia prisidėti prie bendrovės plėtimosi perkant LITAS Akcijas. Litas bendrovė akcininkų kapitala investuoja pelningai iki 12% ir konservatyviai į trumpalaikes — užtikrintas paskolas, pirmus ir antrus "mortgage", namus ir t.t. Progai pasitalkius, nedidelė kapitalo dalis yra investuojama ir į Akcijų Biržą. Šiuo metu vienos akcijos kaina — \$10.00. Po birželio 30 d. ši kaina bus pakelta. Visais akcijų pirkimo reikalais prašome kreiptis: **V. VEBELIONAS**, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799 arba **A. VEDECKAS**, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997 Darbo valandos: Siokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

HAVEN REALTY
JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance
Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 9 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

CRANE SAVINGS & Loan Association
B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street, Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobilianis
4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS
Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y. Telefonas STagg 2-5938

VAIDOTAS JAKAS, baigęs Kolumbijos universitete architektūra ir gavęs stipendiją tęsti studijas Europoje. Jis aktyviai veikia lietuvių studentų organizacijose. Nuotr. R. Kisieliūsis.

Kiekvienas nori savo trumpas atostogas praleisti *gražiausioje ir geriausioje vietoje* — CAPE COD kaip tik ir yra toji gražiausioji vieta, o **OSTERVILLE MANOR SAVININKAS**
JUOZAS KAPOČIUS
yra pasiruošęs savo svečiams suteikti ko geriausias poilsio sąlygas. Vasarvietė atidaryta nuo birželio 24 d. iki rugsėjo 7 d. *Užsakymus siųsti:*
OSTERVILLE MANOR, Inc.
WEST JAW RD., OSTERVILLE, CAPE COD, MASS.
Telefonu kreiptis: iki birželio 23 d. So. Boston, Mass. Andrew 8-7730 (nuo 9 val. iki 4 val. p.p.) ir Dorchester, Mass. 2822759 (bet kuriuo laiku), o po birželio 23 d. vasarvietės telefonu — Osterville, Mass. GRden 8-6991.

Aukos naujom statybom Darbininko pikniko proga

M. Kemzūra, Brooklyn, N. Y. — 21 dol., J. Staskus, Brooklyn, N.Y. — 10 dol. Po 5 dol.: G. Biknevičius, Ozone Park, N. Y., M. Žilinskas, E. Northport, N.Y., V. Kirvelevičius, Elizabeth, N.J., K. Kuprėnas, Ossing, N.Y., P. Adomaitis, Astoria, N. Y., M. Rusienė, Port Washington, N.Y., Dr. B. Covaletsky, Dover, N.J., A. Botyris, Brooklyn, N.Y., V. Vaičiūnienė, Brooklyn, N.Y., Dr. L. Plechavičius, Yonkers, N.Y., J. Vaičkus, Passaic, N.J., O. Aušrotas, White Plains, N.Y.

SOLISTĖS JUODYTĖS dukrelė pasirodys Darbininko pikniko programoje.

Po 4 dol.: S. Maske, Brooklyn, N.Y., M. Dumbles, Brooklyn, N.Y., P. Seibienė, Brooklyn, N.Y., Po 3 dol.: A. Činikas, J. Juodis, J. Lukošius, U. Sarkus, S. Slikas, V. Steponaitis, V. Umbrasas — Brooklyn, N.Y., V. Budreckienė, P. Kudulis, I. Paukštys, P. Pecenkis — Elizabeth, N.Y., Wm. Akelsa, O. Lažaunikienė — Great Neck, N.Y., M. Kochanski, Harrison, N.Y.

Po 2 dol.: L. Bagdonas, A. Bagdonas, A. Balkevičius, J. Botyrius, A. Brzenek, A. Cergles, P. Gagenė, G. Gustas, P. Jasevičius, J. Jonaitis, R. Ingelevičius, V. Kiseliauskas, M. Klimas, M. Klossis, A. Kubilius, A. Laitis, E. Litvaitis, S.K. Lukas, A. Mačulaitis, A. Mickevičius, A. Rylšiškis, M. Ručinskas, B. Rutelionienė, K. Sidabra, A. Sležanskienė, C. Stelmokas, J. V. Užbalis, J.P. Vance, M. Vizgirda, E. Vitkus, A.J.E. Žemaitis, E. Zalskis — Brooklyn, N. Y., J. Budrys, J. Gulbinas, Z. Jozas — New York, P. Gobažas, A. Matulionis, A. Petrulis — Macpeth, J. Briedis, J. Kuliavas, I. Razmantas, O. Stagnūnas, S. Vaskauskas — Richmond Hill, N.Y., O. Jakštys, S. Ruokis — Ozone Park, N.Y., V. Sidzikauskas, Z. Zalys — Flu-

shing, N.Y., P. Remsh, V. Semon — Valley Stream, N. Y., A. Chirba, L. Karmazinas, O. Karmazinas — Woodhaven, N. Y., M. Baltadonis, A. Kerenaitis, Bronx, N.Y., H. Bazumavičius, Yonkers, N.Y., P.N. Baltulionis, Jamaica, N.Y., P. Bernotas, Bethpage, N.Y., V. Balžaitis, Baldwin, N.Y., J. Čepkas, Glen Cove, N.Y., A. Clune, Scotia, N.Y., Dr. B. Jankauskas, W. Brentwood, N.Y., M. Karaktynas, Elmont, N.Y., S. Malinauskas, Greenport, N.Y., C. Melkūnas, Long Island, N. Y., M. Petraitienė, Port Chester, N.Y., C. Snipas, Freeport, N.Y., M. Slavinskas, Cambria Heights, N.Y., G.T. Zurewich, Staten Island, N.Y., A. Zvynys, Great Neck, N.Y., A. Dargis, Kearny, N.J., S. Everlin, Jersey City, N.J., M. Kozolski, Colonia, N.J., Ig. Matulis, Newark, N.J., A. Shatas, Harrison, N.J., K. Seštokas, Rahway, N. J., B. Benckienė, Newark, N.J., M. Stankowitz, New York, N. Y. — 2.50, N. McCormack, Elmhurst, N.Y. — 1.50.

Nuoširdžiai dėkoja Tėvai Pranciškoniui Darbininko Leidėjai

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Danas Bent Larsen vėl pirmąja tarptautinėse Olandijoje. Po 18 ratų Danijos didmeistris turėjo 13½ (1), rygietis M. Tal 13½, Bronstein, Spassky, Smyslov po 12½ (1), Štein 12½, Ivkov 12, amerikietis Reshevsky 11 (1); jis tebėra be pralaimėjimo ir turi viršūnę pateikti į pirmąjį šešetuką, nes iš vienos valstybės negali būti daugiau trijų dalyvių. Reshevskiu įkandina eina vokiečių Darga ir vengrai Lenguel ir Partisch. Kiti JAV dalyviai gerokai atkritę. Larry Evans 7½ tš., P. Benko 6 (1). Dar silpniau varosi Kanados atstovas Zvonko Vranesic 3½ (1) tš.

Mūsų žymiausias meistras Povilas Tautvaišas Chicagoj turėjo du nuotykiu: pirmam — nutraukė kojos saugyslį šokdamas nuo lentos YMCA baseine, antram (auto susidurime) — lengvai sužeistas. Geužės pabaigoj koją buvo operuota ir dabar sveiksta. Povilas tikisi po poros mėnesių vėl įsijungti į šachmatų kovas.

Bostono lietuviai: Aigis Makaitis ir K. M. Iškeli Massachusetts komandon birželio 21 d. rungtynėm su Rhode Island komanda. Tai bus pirmosios tarp tų valstybių šachmatų rungtynės.

Latvių „šacha Pasaule“ idėjo Romo Ariansko laimėta partija prieš švedijos didmeistrį A. Lando. Ištis pasaulio korėsp-bėse. L. Dreibergeris prie partijos pažymi, jog tai didelis lietuvių laimėjimas. Kitą vietoj telpa R. Ariansko partija, laimėta iš latvio A. Kruminio, 1946 m. Oldenburgo turnyre, Vokietijoje.

Pabaltijo p-bėse (Piaru, Estija) po 5 ratų pirmavo estas I. Neį ir viñnietis Vladas Mikėnas, turėdami po 3:1 (1) taškų.

Kita rygiešio M. Tal partija iš tarptzoninių, Amsterdamo. Baltieji: Pachman, juodieji: M. Tal. 1.e4 c5 2.g3 2.e6 3.Rg2 6 4.e2 Rg7 5.0-0 d6 6.c3 e5 7.d3 2.e7 8.Rc3 0-0 9.d4 e.d 10.c.d Vb6 11.2e3 c.d 12.2a4 Va5 13.2.d4 2e5 14.Rd2 Va6 15.Rg5 Rg4 16.F3 2d3. 17.R:e7 R:2+18. Khl Be8 19. R:d6 Rd7 ir baltieji pasiduoda.

FUNERAL HOMES

FALLON FUNERAL HOME
Thomas A Fallon, William J. Fallon
Director Manager
A personalized Funeral Service — within the means of all. Completely Air Conditioned. — Oldfield 9-0579, 157 Bowers St., Jersey City, N. J.

O'Shea Funeral Home under the direction and ownership of
Mr. CHARLES J. O'SHEA Jr.
Families will appreciate the moderate funeral cost, but a dignified superior funeral service giving solace and comfort to those in grief. — 2515 North Jerusalem Rd., East Meadow, L. I. — TA 6-1010.

CANCRO FUNERAL HOMES, Inc.
3710 White Plains Rd., Bronx
Dignified and Economical Funeral Service
Chapels available in all Boros
KI 7-6464

UNIONDALE FUNERAL HOME
Michael Orlando, Funeral Director.
A personalized, dignified service
Facilities available everywhere
599 Jerusalem Ave., Uniondale, L.I.
IV 1-0173

PHILLIPS FUNERAL HOME
79-02 Metropolitan Avenue
Middle Village TW 4-8389
Airconditioned — Modern Chapels
Friendly, first class service
JOHN J. PHILLIPS
Licensed Manager

Woodhavene gražioje ramioje vietoje arti susisiekimo stočių už prieinamą kainą išnuomojamas baldais apstatytas kambarys su atskiru įėjimu vyriui arba moteriai. Moteris gali pasinaudoti bendra virtuve. Skambinti VI 9-5524 vakarais po 6 v.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

SUMMER RESORTS
BARLOW'S East Durham 12, N. Y. Dial 518-634-2513. — Swim, Fish, Bicycles, Handball, Tennis, Shuffle Board, Movies, Cocktail Lounge, Casino, Orch. on Premises, Horses, Golf, all churches near, 3 del. meals daily. Showers, Baths, H&C water all Rms. Acc 100. \$40-\$45 wkly. Irish & Scand. mgmt. O. C. Barlow. Bklt.

LOVELY SUMMER RESORT
29 Apartments - Bungalows
16½ acres, own swimming, fishing, grocery, candy store —
Illness — Must Sacrifice
Call N. Y. C. — MRS. BOHRER
LA 4-7710

GARDEN COTTAGES Box F, Montauk, L.I., N.Y. Tel. 516 MO 8-2025
Close to beach, restaurants, golf course, surf fishing, boating & riding. 1-1½ - 2 Bedroom Cottages. Free TV and clock radios. Reasonable rates. For color brochure write Eve O'Grady.

MAGNOLIA MOTEL
320 E. Magnolia, Wildwood
By the Sea, N.J. — Free parking.
Heart of Town, free music, modest rates, tubs and showers, private patios. Children free Sun. thru Thurs. T.V. Air Conditioned.
Phone 609-522-2114

"Irishville in Palenville" & the home of Rip van Winkle. Modern home-keeping bungalows, Motel rooms w/ private baths. Swimming, lounge & restaurant on the premises, 5 min. walk to Catholic church. Golf course nearby. Hunting in season. GRIF-FIN'S IRISH HOUSE, Palenville 1, N. Y. — ORange 8-9778.

HIGH LAWN LODGE
BEACH LAKE, 43, PA.
Tel.: 156
A PLACE THAT RATES TO CON-GREGATE. Everything you desire. Food the finest. — Friendly atmosphere. All out-door sports large bedrooms; all modern conveniences. Rates \$42 week includes room and 3 meals daily. Movies on premises. LARGE LAKE, spacious recreation room, Cocktail lounge. Booklet on request. Harry & Marge — owners.

HOLIDAY HOUSE
On Lake George
Delightful Lakefront Hotel & Cottage Resort. Pvt. baths, fireplace, excel. meals. Pvt. beach, all sports. Cocktail Lounge. FREE Waterskiing Special Mid-Summer Rates. Frank Cullinan owner—Lake George 20, N. Y. Tel. 518-668-5580

WEDDING
Lenox Chalet — Modern luxurious Ballrooms for all occasions, accommodate 75-1000, beautifully catered dinners and buffets for personalized weddings. Moderate prices, completely air conditioned. 254 E. 2nd St., off East River Drive, Houston St. Exit, N. Y. C. — OR 3-1890.

TOURS
Coming to the World's Fair or vacationing in N.Y.C. For tours when in N.Y.C. call LT 1-2828. Crossroads Sightseeing Corp. Escorted lecture tours via air conditioned buses, special consideration to religious groups and societies. Make your reservations now! 1672 Broadway, N. Y. C.

Lietuviškos
Trejos - Devynerios
padarytos pagal lietuvišką receptą, su prisūntimu kaina \$1.75.
Bendler's Drug Store
2 CONGRESS AVE.
WATERBURY, CONN. 06708

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:
Gle.more 2-2923

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077
buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. Stagg 2-4329
Papigintomis kainomis primame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties —
Home-Made Bologna

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelei ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užteiti ir pasižiūrėti.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

YYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami palodotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Skubnesiomis informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į R. Europą

Cosmos Parcels Express Corp.

Paskubina siuntinį draugams ir giminiams į bet kurią SSSR dalį
Licensed by V/O Vneshposilorg

SIUNTINIAI APRAUDAI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS
— GAVEJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo suteapsytė nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniam pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausį skyrių:

• NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue	AL 4-5456
• NEW YORK 11, N.Y. — 135 W. 14th Street	CH 3-2583
• BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue	EV 4-4952
• BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
• BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
• SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway	TEL. 268-0068
• BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue	BR 8-5966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street	WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
• DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue	VI 1-5355
• GRAND RAPIDS, Mich. — 638-38 Bridge St., N.W.	GL 8-2256
• HAMTRAC, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
• HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av.	TEL. 233 8030, 246 0215
• IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
• YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue	RI 3-0440
• YONKERS, N.Y. — 555 Nepperhan Ave.	UN 3-1234
• LOS ANGELES 22, Calif. — 560 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2294
• LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street	FO 3-8569
• NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue	BI 3-1797
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	LO 2-1446
• PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street	MU 4-4619
• PASSAIC, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave.	PO 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	SW 8-2868

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCY, N. Y. C.
Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Vaziuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų arba INI traukiniu D-6 Avenue iki Delancy St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas.

RELIGINĖS ŠALPOS SUSIRINKIMAS

Susirinkimas šaukiamas birželio 25. Susirinkime dalyvaus valdybos pirmininkas vysk. V. Brizgys, direktoriatas ir kelios dešimtys kunigų. Susirinkimas bus LKRS patalpose (225 S. 4- St., Brooklyn, N.Y.). Pradžia 2:30 val. popiet. Bus padaryti pranešimai direktoriui ir įgaliotiniui, kurie veikia visoje Amerikoje, aptarti nauji darbai, priimtas 1965 metų biudžetas. Bus taip pat svarstoma Lietuvos religinė padėtis, lietuvių maldos ir aukų vąjus rugsėjo 8.

LKRS direktoriatą ir valdybą 1962-1964 sudarė vysk. V. Brizgys, prel. J. Balkūnas, prel. P. Juras, prel. I. Kelmelis, kun. N. Pakalnis, kun. J. Aleksišūnas, kun. J. Čepukaitis, kun. J. Gurinskas, kun. B. Gouronskas,

kun. J. Kinta, kun. A. Gradecas, kun. D. Pocius, kun. L. Andriekus, OFM, kun. A. Petraitis, kun. A. Pupšys. Šiame susirinkime bus renkami 8 direktoriai 2 metų darbu. Malonu pažymėti, kad eilė naujų klebonų sutiko įteiti į LKRS direktoriatą. Valdyba numato sudaryti atskiras komisijas.

LKRS Sekretorius

BRIDGEPORT, CONN.

Seštadienį, birželio 6, šv. Jurgio parapijos bažnyčioje buvo pirma vaikų komuniija. Vaikus priėmė kun. J. Juškevičius. Mišių metu vargonais grojo muz. A. Stanišauskas. Žmonių buvo daug. Visi ėjo prie komuniijos. Pamaldos buvo tikrai gražios.

Kun. J.V. Kazlauskui pasitraukus iš klebono pareigų, vyskupas paskyrė parapijos vikarą kun. J. Juškevičių administratorium.

Alto skyrius paragino visas draugijas siūsti atstovus į Amerikos lietuvių kongresą Washingtono 1964 birželio 26-28. Renkamos ir aukos. Į kongresą vyksta mokytojas F. Baltrušaitis, A. Stanišauskas ir dar trys atstovai.

Visi kailiniai stovami mūsų siuvykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką atkelkite pas mus ir įsitikinsite. Mes taip pat pataisome kailinius, kailininius apsiaustus, šalikus (stols). Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, Aliaskos ruonio, minko ir kitų dirbinių.

Didelis pasirinkimas
Nelaikite paskutinės valandos
Chelsea 2-1079 • Chelsea 2-0535

ALEX DIMANT FUR CO.

RYGOS KAILINIŲ SIUVEJAI
150 WEST 28th STREET
NEW YORK, N. Y.
Room 402

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Kazys Bradūnas, SIDABRINĖS KAMANŲS. Premijuotas poezijos rinkinys. Išleido Lietuvos Knygos Klubas Chicagoje 1964 m. Viršelis — dail. V. Petravičiaus. 94 psl. Kaina 2 dol.

Juožas Mikuckis, DERLIAUS VAINIKAS. Eilėraščiai, 282 psl. Išleido Nidos Knygų Klubas Londone, Anglijoje, Kaina nepažymėta.

Aloyzas Baronas, SAULES GRIZIMAS. Novelės. Išleido Nidos Knygos Klubas Londone, Anglijoje. 144 psl. Kaina 1.50 dol.

Stasys Yla, MODERNI MĖGAITE. Iliustravo N. Vedegytė-Palubinskienė. Išleido ir spausdinama Immaculata Press, Putnam Conn. 290 psl., Kaina 2.50.

Pulk. Leif. Leonas Valkūnas — DIDIS VALDOVAS IR LIETUVA. Atspaudas iš Šaltinio. Išleido Šaltinis Londone, Anglijoje. 16 psl. Kaina nepažymėta.

Į MENULĮ IR VIRS MENULIO

Naujas cineraminis 360 laipsnių Spacearim filmas yra rodomas pasaulinėje parodoje KLM Olandijos keleivinių lėktuvų paviljone.

Filmo dydis apima 80 pėdų pločio ir 70 pėdų aukščio ekraną. Apie 638 asmenys gali patogiai susėsti salėje. Prožektorius yra taip išbulintats toks nepaprastai didelis, kad sukelia tikrumo jausmą. Atrodo, lyg pats žiūrovas dalyvaūtų veiksmo. Filmo rodimas trunka maždaug 15 minučių. Pabaigoje pasirodo trys KLM DC-8 sprausminiai lėktuvai (sk.)

THE BALTS by Marija Gimbutas.

'79 fotografijos. Atspausdintos giliauspaudėje, 47 psl. Šaliniai, du žemėlapiai. Išleido Frederick A. Praeger leidykla New York, 286 psl., Kaina 6.95 dol.

KRISTIJONAS DONELAITIS, literatūrinio realizmo pradininkas. Jo gimimo 250 metų sukakčiai paminėti išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas Chicagoje 1964, 56 psl. Kaina 2 dol.

ARENA, nr. 17. Leidžiamas tremtinių rašytojų PEN klubo. Redakcijos nariu yra ir Algirdas Landsbergis. Spausdinamas Londone, Anglijoje. 194 psl. Kaina nepažymėta.

TEVYNĖS SARGAS 1964 m. nr. 1. Rašo: P. Maldeikis — Laisvinimo kova ar politinis diletantizmas; prel. M. Krupavičius — Kovos už Lietuvos išlaisvinimą organizacija; kun. T. Krištanavičius — Italijos krikščionių demokratų partija; kan. V. Zakaruskas — Trys popiežiai apie atominius bandymus ir ginklus; Ryskieji veidai, Kasdienybės įvykiai. 84 psl. Redaktorius dr. V. Litas ir kan. V. Zakaruskas, leidžia Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga.

KNYGŲ LENTYNA, 1963 m. rugpiūtis gruodžio nr., leidžia Vytautas Saulius, Redaguoja Aleksandras Ružancovas.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠCIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausias dešros
Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užteikite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 g-vių)	Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
Ridgewode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068	Flushing — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Asterioje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210	Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

Pranešame giminiams ir pažįstamiems, kad birželio 17 mirė

ONA KARMAZINIENE,

gyv. Woodhavene. Pašarvota Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave. Tel. VI 7-4499. Laidojama birželio 20, iš Apreiškimo bažnyčios Šv. Karolio kapinėse.

Nuliūdime paliko vyrą Kazimierą, 4 sūnus ir 2 dukras su šeimomis.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvės GL 2-6916
Vienuolynas GL 5-7068

Darbininko knygų ir plokštelių kioskas vaiks New Jersey tautiniam parke birželio 21 Royals Gardens parke ir Darbininko piknike birželio 28 lenkų tautiniam parke Jamaikoje. Kioske galima bus užsimokėti už Darbininką arba užsiskaityti papiginta kaina. Naujiems skaitytojams pirmais metais tik 5 dol. Be to, Darbininko piknike bus laimėjimų. Administracija prašo, jei kas turi kokių daiktų, tinkamų laimėjimams, įteikti administracijai prieš pikniką arba pikniko metu.

Kun. Vladas Budreckas, kompozitorius, išleido "Tris giesmes į Mariją Lietuvos šventovėse". Išleido "Muzikos Žinios". Leidinys skirtas lietuvių šv. Kazimiero kolegijai Romoje. Pirmoji giesmė — Siluvos Marijai, antroji — Pažaislio, trečioji — Kauno arkikatedros bazilikoje esančiai skausmingajai Dievo Motinai.

Alekso Mrozinsko piano studijos mokinių koncertas buvo birželio 14, sekmadienį, tuoj po pamaldų, 12:30 Apreiškimo parapijos didžioje salėje. Dalyvavo mokinių tėvai su pažįstamais, viso apie 50 žmonių. Programoje pasirodė 28 mokiniai, pradantieji ir pažengę. Pradedantieji buvo: Ligija Birutytė, Vytytis Šnieška, Astra Bagdonaitė, Algis Norvila, Antanas Vytuvis, Onutė Matulaitė, Gina Simonaitė, Arvydas Ivauskas, Arūnas Simonaitis, Arvydas Bagdonas, Saulius Siemaška, Birutė Ralytė, Rūta Norikaitė, Jolanda Ivauskaitė, Dalia Bagdonaitė, Viktoras Ralys, Giedrius Bagdžiūnas, Marytė Matulaitė.

Muz. Antanas Visminas kuris uoliai darbuojasi su choro repeticijomis, besirušdamas tarptautinei parodai ir yra lietuvių komiteto pasaulinei parodai muzikų komisijos vicepirmininkas, prisidėjo savo įnašu ir atsiuntė Janinos Pakštienės vardu 10 dol. auką a.a. prof. K. Pakšto paminklui statyti. Piniagai persiųsti inž. Jurgiui Mikallai, Pakšto Fondo komiteto pirmininkui.

Motery Vieniybės tradicinė išvyka bus liepos 19 1 v. popiet Mrs. A. Sinus sode (361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y.).

East New York išnuomojamas butas iš 6 gražių kambarių su visais patogumais ir prie gero susisiekimo. Skambinti AP 7-0927.

Išnuomojamas butas iš 5 gražių kambarių su visais patogumais. Nuoma mėnesiui 50 dol. Butas yra antrame aukšte arti Apreiškimo bažnyčios. Kreiptis ST 2-9843.

N. Y. vyrų oketas, vadovaujamas Alekso Mrozinsko, pradėjo penkių savaitių atostogas.

Studentų ateitininkų susirinkimas bus šeštadienį, birželio 20, 1 v. popiet dr. J. Kazicko vasarvietėje East Hampton, L. I. Programoje A. Gražiūno paskaita apie Lietuvos politiką ir politikus praityje ir dabar, naujos draugovės valdybos rinkimai, pasirengimas vasaros veiklai ir mokyklinis. Informacijos reikalais skambinti: Antanas Vainius, Jr., HI 1-9761.

Rozalija Maslauskienė, gyv. 876 Hendrix St., Brooklyne, 73 metų, mirė savo namuose birželio 16. Nulūdimė liko vyras Jonas, 4 dukros, 2 sūnūs, 18 vaikų ir 8 provaikių, sesuo Lietuvoje. Pašarvota J. Garšvos laidojimo įstaigoje Brooklyne. Laidojama birželio 20, šeštadienį, 10 val. iš Apreiškimo bažnyčios Kalvarijos kapinėse.

Lietuvos atsiminimų radijo valandos išlaikymui rengiami du dideli piknikai. Pirmasis bus New Yorko lietuviams pirmą rugpjūčio 2 d., sekmadienį, lenkų parke, Jamaica, N. Y. Antrasis bus New Jersey apylinkėse lietuviams rugsėjo 13 Royal Gardens parke, Rahway, N.J. Direkt. prof. Jokubas Stukas iš anksto nuoširdžiai kviečia visus dalyvauti.

Muz. Antanas Visminas kuris uoliai darbuojasi su choro repeticijomis, besirušdamas tarptautinei parodai ir yra lietuvių komiteto pasaulinei parodai muzikų komisijos vicepirmininkas, prisidėjo savo įnašu ir atsiuntė Janinos Pakštienės vardu 10 dol. auką a.a. prof. K. Pakšto paminklui statyti. Piniagai persiųsti inž. Jurgiui Mikallai, Pakšto Fondo komiteto pirmininkui.

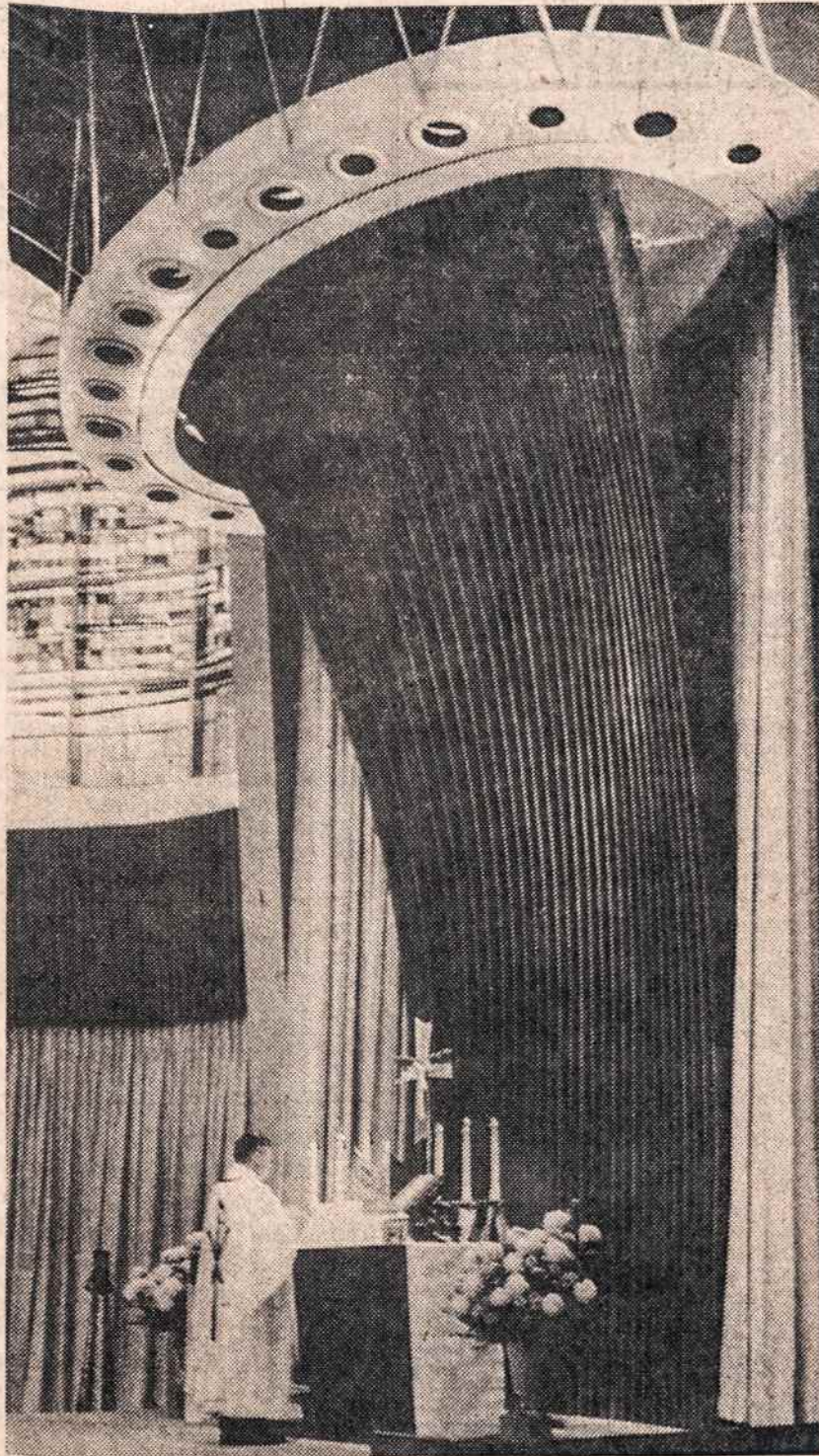
Prie lietuviško kryžiaus pasaulinėje parodoje šį sekmadienį čekai iš Pavergtų Tautų Seimo padės vainiką. Taip pat vėliau ir kitos pavergtos tautos numato padėti vainikus.

Dail. V.K. Jonyno skulptūrą, esančią prie Vatikano paviljono centrinio įėjimo, paminėjo Time žurnalas birželio 5 d., — prie parodos meno kūrinių idėjų skulptūros spalvotą nuotrauką. Dailininką taip pat paminėjo Sign žurnalas birželio mėn. numeryje, įdėdamas dailininko ir skulptūros nuotrauką.

Nardis Antanaitis, tarpininkaujant Balfui, iš Brazilijos imigravo į Jungtines Amerikos Valstybes. Lėktuvu atskrido birželio 15 ir sustojo Patersone, N.J. pas Mr. Adams. Amerikoje jis lankėsi prieš porą metų, kai tuo laiku čia studijavo jo sesuo Audra. Jis yra nėrimo mašinų specialistas ir mano čia studijuoti inžineriją.

Vladas Braziulis iš Clevelando, atvykęs į New Yorką, lydimas p. Prekerienės, lankėsi Darbininko redakcijoje.

Nijolės Ulėnienės piano mokinių koncertas įvyko birželio 5 jos studijos patalpose (Plainview, Long Island). Programoje pasirodė gausūs būrys įvairaus amžiaus gerai pasirengusių jaunuolių. Visi mokiniai skambino iš atminties. Buvo matyti, kad kiekvienas stengėsi išgauti gražų toną ir įvairius niuansus. Be solo dalykų programoje buvo skambinami duetai ir pačių mokinių sukurti keli gan moderniški kūrėliai. Iš visos programos savo technika ir dalykų išpildymu išsiskyrė Kristina Garunkštytė. Ji puikiai išpildė sudėtingus Mozarto "Fantasia" in D minor ir Chopino "Grande Valse Brillante". Koncerte taip pat gražiai pasirodė Eugenija Garunkštytė ir Rasa Milukaitė. Kadangi daug svečių ir mokinių buvo amerikiečiai, N. Ulėnienė prieš koncertą angliškai pristatė kai kuriuos mokinius ir paaiškino kaip buvo mokinių sukompnuoti keli dalykėliai. Tėvai ir svečiai koncertu buvo labai patenkinti. Mokiniai savo mokytoją apdovanojo gėlėmis. (K.)

KUN. L. JANKUS auko mišias Vatikano paviljono koplyčioje birželio 13. Nuotr. V. Maželis

LIETUVIAI VATIKANO PAVILJONO KOPLYČIOJE

New Yorke 1964 birželio 13 ryte lietuviai iš New Yorko ir apylinkės perpildė Vatikano paviljono koplyčią, kurioje kun. Lionginas Jankus savo sidabrinio kunigystės jubiliejus progą auko mišias, dalyvaujant prel. Jonui Balkūnui ir prel. L. Tulabai ir keletai kunigų. Prel. J. Balkūnas perskaitė pop. Pau-

liaus VI sveikinimą ir vysk. Ed. Swanstromo pamokslą, pridėdamas žodį ir nuo savęs. Vyskupas Ed. Swanstromas negalėjo pats atvykti. Mišių metu buvo visų giedama Pulkim ant kelių ir kitos giesmės. Protarpiais buvo skaitomos maldos iš Sibiro maldaknygės. Pabaigoje visi sugiedojo Mariją, Marija ir Lietuvos himną. Mišioms vargonais grojo muz. M. Liuberskis.

Po pamaldų aplankytas lietuviškas kryžius ir padėta gėlių puokštė. Padėjo tautiniais rūbais pasipuošusi Vida Lušytė.

Graikijos paviljone buvo rezervuota visa valgykla pietum. Pietų metu Lietuvos konsulas Vytautas Stašinskas visų dalyvių vardu pasveikino jubiliantą kun. Longiną Jankų ir palinkėjo ilgo ir laimingo gyvenimo. Kun. dr. Br. Liubinas, Vasario 16 gimnazijos direktorius, kuris dabartiniu metu lanko JAV lietuvių kolonijas. Sia progą dėkojo Balfu reikalų vedėjui kun. L. Jankui ir visiem Amerikos lietuviams už talką ir aukas gimnazijai.

Po pietų, kas norėjo, turėjo progos lankyti parodą.

A.S. Trečiokas

BOSTONO ŽINIOS

Birželio 21 10 val. ryto šv. Petro parapijos bažnyčioje bus giedamos mišios už komunistų ištremtus ir išžudytus lietuvius. Mišias aukos ir pamokslą sakys Vasario 16 gimnazijos direktorius kun. B. Liubinas. Popiet 5 val. Lietuvių Piliečių Draugijos salėje bus masinis susirinkimas paminėti baisiausius birželio trėmimus. Susirinkimo metu kalbės kun. B. Liubinas ir Balfu reikalų vedėjas kun. L. Jankus.

Lietuvos vyčių Bostono kuopa kovo 1 šv. Petro parapijos salėje po bažnyčia suruošė šv. Kazimiero minėjimą ir pusryčius. Už pusryčius likusį pelną 84 dol. birželio 14 d. perdavė šv. Petro parapijai.

Petras ir Elzbieta Pleskevičiai, šv. Petro parapijos mokyklos sargai, birželio 13 savaitės atostogoms išvyko pas savo sūnų į Kanadą. Spaudoje pasirodė klaidinančių žinių, kad Petrus Pleskevičių parapija mokantį ir savaitę po 10 dol. Šv. Petro parapija visą laiką Elzbietai Pleskevičienei mokėjo po 50 dol. ir savaitę, o Petrus Pleskevičius po 10 dol. Elzbietai Pleskevičienei susirgus širdies liga ir nebegalint dirbti, mokėjimo nenutraukė. Pleskevičių šeimai mokėjo ir tebemoka po 60 dol. ir savaitę.

Užbaigė mokslą Birželio 10 d. 7 val. vak. mišiomis šv. Petro parapijos bažnyčioje parapišę mokyklą baigė 41 mokinys. Po pamaldų parapijos salėje įvyko iškilmingas baigimo aktas. Stepono Dariaus posto legionieriai du geriausiai užbaigusius mokinius — Jean Wisniewski ir Antaną Vaičių — pagerbė, jų vardus įkaldindami į padovanotą mokyklai garbės lentą. Susana Fitzpatrick savo tėvo Juozo Kasperio atminimui įteikė 100 dol. stipendiją.

Šv. Petro parapišės mokyklos mokytojos seselės ir mokinių tėvai birželio 6 parapijos aikštėje prie E. 7-tos gatvės suruošė vadinamą "Lawn Party", kurio pelną paskyrė parapišės mokyklos prie I gatvės vidaus dažymui. Parengimas buvo sėkmingas. Mokyklos remontui liko 1,200 dol.

Šv. Petro parapišės choro vienos dienos išvyka bus birželio 28. Choras vyks į Mašidlauskiens vilą Cape Cod.

SKALBIMO MASINŲ
(Washing Machines)
ir
SALDYTUŲŲ
(Refrigerator)
mechanikas, sąžiningai ir gerai atlieka darbus.

JONAS BLAŽEVIČIUS

87-83 97th Street
Woodhaven, N. Y.
Skambinti vakarais
VI 7-3195

Geriausiai pailsėti per atostogas garsiam Cape Cod - Osterville kurorte prie atviro Atlanto jūros pliažo — gražioje lietuviškoje

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod Mass. 02655

Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsuota didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma
- Visai arti šiltos srovės, privatus jūros pliažas (7 min. pėsčiom)
- Geras lietuviškas maistas
- Siemet svečių patogumui padidinta valgykla ir salonas ir įrengta daugiau žaidimų aikštelių ir k.

Visa tai suteiks Jums tikrą poilsį ir sustiprins sveikatą.

Atidaroma vasarą nuo birželio 15 iki rugsėjo 15

Iš anksto kreiptis

ED. JANSONAS — 15 Rosedale St. Boston Mass. 02124

Tel. 288 - 5999

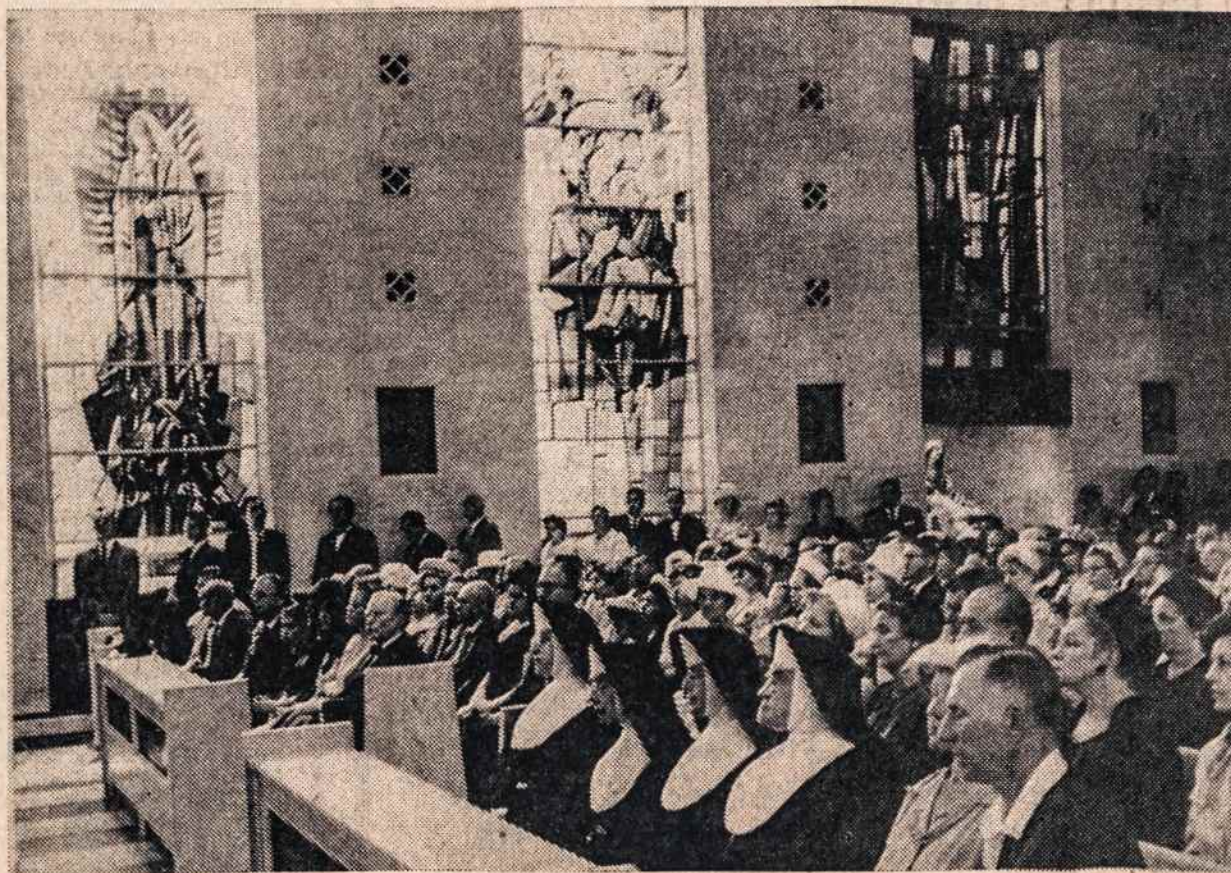
206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428

Vedėjas: Helmut Vollmer

KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p.

Užkandžiai iš nuosavos virtuvės

Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė

KUN. V. PIKTURNOS mišiose birželio 14 Angelų Kar alienės bažnyčioje Brooklyne. Nuotr. P. Ažuolo.

**Darbininko
metinis
PIKNIKAS
ir BAZARAS**

Pradžia 1 v. - Šokiai 5 v. popiet

Groja ROMO BUTRIMO orkestras

JAMAICA POLISH NATIONAL HOME

108-11 Sutphin Blvd., Jamaica, N. Y.

birželio 28, sekmadienį

PROGRAMOJE:

- Jaunų talentų pasirodymas (vad. J. Gerdvilienė)
- Šokių varžybos
- Spaudos rėmėjams skiriamos dovanos
- Didelės bazaro dovanos
- Spaudos kioskas ir kiti įvairumai

Į pirmąją vasaros gegužinę maloniai visus kviečia

DARBININKO LEIDĖJAI